Tidskrift för **SCHACK**

Nr 6 - 7 · Juni - Juli 1951 · Årg. 57

Rekorddeltagande
i Svenska mästerskapet

*

Internationella turneringar

*

Tartakower berättar

*

Schacknyheter

*

Partier

*

Studier · Problem

Korrespondensturneringar

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1951

Expedition: Drottninggatan 29 C, Stockholm. Postgirokonto 3973.
Annonsavdelningen: Telefon 31 67 22 (kl. 9—10).

Redaktör och ansvarig utgivare:
Erik Lundin, Alströmergatan 32, uppg. 8, 4 tr., Stockholm.
Telefon: 11 51 95 (säkrast kl. 12—13).

PRENUMERATIONSPRIS: KR. 8:—.
Postgiro 3973

Nya schackklockor

inkomna.

Gediget verk och utförande.

Pris kr. 37:—. Lyxutförande kr. 44:—.

Demonstrationsschackbräde,

100×100 cm.

Av trä med stabil ram.

Pris kr. 65:— exkl. frakt.

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG.

Tidskrift för **SCHACK**

Nr 6-7 . Juni-Juli 1951 . Årg. 57

Sommarstaden Halmstad välkomnar

Landskamper — Rekordturneringar

Fyrtioårsjubilerande Halmstads schacksällskap bjuder årets rekordstora schackkongress välkommen till residensstaden vid Nissans utlopp i Kattegatt. Bortåt 360 spelare från alla delar av landet har hörsammat inbjudan — det är i sanning ingen lätt och knappast avundsvärd uppgift att vara arrangörer och värdar för ett SM i våra dagar. Landslagsklassen har två 12-mannagrupper, mästarklassen tre 10-mannagrupper, första klass sex 12-mannagrupper och andra klass inte mindre än tjugo 12-mannagrupper.

Förutom de individuella tävlingarna, som äger rum 21—29 juli, spelar Sverige dubbelrondiga landskamper mot Danmark och Norge i Halmstad dagarna 16—19 juli. Mot **Danmark den 16—17** juli och mot Norge den 18—19 juli. Matcherna spelas som vanligt med 10-mannalag. I samband med det hela har Danmarksmästaren och Norgemästaren blivit erbjudna att spela i var sin grupp i landslagsklassen.

Civilingenjör Fritz Andersson, Halmstad, är utsedd till det svenska lagets ledare vid matcherna och till turneringsledare.

*

Namnet Halmstad påträffas första gången 1231 i kung Valdemars jordbok. Den låg då i Övreby, erhöll previlegiebrev 1307 och flyttades till nuvarande plats troligen 1322. 1598 befästes staden och 1737 bortauktionerades fästningsverket! 1615 fullbordade Cornelissen slottet. Baron Abraham de la Hay började 1619 anlägga en ny stad i renässansplanering på nuvarande plats.

Förutom slottet är det numera ett fåtal byggnadsverk kvar från Halmstads tidigare historia. Norreport kan alltjämt beskådas. Den tillkom 1605 och utgör i dag ett stort hinder i trafiken. Den vackra och i senare tid restaurerade S:t Nikolauskyrkan är stadens enda från medeltiden bevarade byggnad. Halmstad tävlar med Ystad om att äga vårt lands största lämningar av korsvirkesbyggnader. Ett vackert exempel härpå är Gamla hospitalet vid Stortorget, i vilken byggnad nu konditoriet "Tre Hjärtan" inryms. På Galgberget i norr finns friluftsmuseet Hallandsgården.

Halmstad har en omfattande industri med c:a 115 anläggningar. Här ligger bl. a. Nordens största rakbladsfabrik, Matadorverken, velociped och motorcykelfabriken Rex, Malcus Holmqvist — spiralborrar, m. fl. Däremot fiskas ingen lax i staden, men väl bereds den här.

Av sevärdheter med senare datum kan nämnas Milles pampiga verk "Europa och Tjuren", uppfört 1926.

Halmstad har stor betydelse som sommarstad och badort — ett förhållande som de gästande schackspelarna kanske inte får så stort nöje av med tanke på det digra spel-

programmet. Alltnog ligger i väster och c:a 1 mil från stadens centrum den vackra och långt utanför vårt land kända badorten Tylösand. Den ägs numera av staden, har moderna och trevliga anläggningar och utomordentligt goda badmöjligheter samt en trivsam och pampig miljö. Som ett komplement till Tylösand men på närmare håll finns i motsatt väderstreck Östra stranden. Den skäms heller inte för sig som bad- och tältplats.

Nissan klyver Halmstad nära nog mitt itu från norr till söder. En olägenhet är att staden, som har c:a 35.000 människor och en livlig genomfartstrafik, endast äger en förbindelse över Nissan mellan öst och väst, Österbro. De stora schackslagen kommer att stå i väster, en skön promenad på halvannan kilometer från centrum. Det är att hoppas att alla turistande schackspelare sakll finna vederkvickelse i vad staden har att bjuda på under de korta pauserna mellan ronderna.

Jugoslavisk triumf i Stauntonturneringen.

STARK SLUTSPURT AV STÅHLBERG.

S. GLIGORIC

Fyra jugoslaviska mästare deltog i Stauntonturneringen i England, som de nära nog dominerade. Endast genom en mycket fin slutspurt förmådde svensken Ståhlberg pressa sig fram och göra åtminstone ett par jugoslaver äran stridig. Gligoric utgick som segrare, med resultatet 6 vinst, 8 remi och förlust mot engelsmannen Alexander. Jugoslaverna Pirc och Trifunovic delade med Ståhlberg 2—4 plats, en halv poäng efter segraren. Ståhlberg hade 5 vinst, 9 remi samt förlust mot Gligoric. En ingående skildring från turneringen kan väntas till nästa nummer, varför vi här nöjer oss med att återge slutställningen:

Gligoric	10
Pirc	9½
Ståhlberg	9½
Trifunovic	9½
Alexander	8½
Matanovic	8½
Rossolimo	8½
Unzicker	8½
Donner	7
Klein	7
Bogoljubow	6½
Golombek	6
Tartakower	5½
v. Scheltinga	5
Wade	5

Reshevsky segrade i en turnering i New York i juni. Han fick 8 poäng av elva partier (förlust mot Euwe). Närmast följde Euwe och Najdorf med vardera 7½ och Fine med 7 poäng.

STURE NYMAN STOCKHOLMSMÄSTARE.

S. NYMAN

Turneringen om årets Stockholmsmästerskap spelades i två grupper. I första gruppen kom titelförsvararen Manne Joffe och Hugo Björk lika med vardera 7 poäng. Närmast följde G. Backlund och Arne Andersson med vardera 6 p. Joffe vann särspelet mot Björk med 1½—½. I andra gruppen kom inte mindre än fyra man på samma poäng, nämligen I. Ejeland, S. Lindquist, S. Nyman och O. Sterner. I särspelet mellan dessa utgick S. Nyman som vinnare och var därmed klar till finalen mot Joffe. Första finalpartiet blev remi, trots att Joffe länge var i fördel. Till allmän överraskning vann Nyman nästa parti och därmed mästerskapet. Tydligen spände Joffe sig för mycket, hans vanliga säkerhet svek honom.

Man vågar nästan säga, att Sture Nyman svarat för en tredubbel överraskning. Det var inte direkt väntat att han skulle komma i toppen på sin grupp, det var oväntat att han skulle vinna fyrmannaturneringen i särspelet och det var väl knappast någon som trodde att han skulle stoppa mot Joffe! Ett är då säkert att det ligger kamphumör och stor energi bakom bedriften.

Första klass räknade fyra grupper. Pristagare i olika grupperna blev: Gr. I: R. Sjökvist, ASK, 6½ p., S. Östlund, Pjäsen, 6 p., E. Bromfält, S 27, och A. Dindonis, Hökm., 5 p.

Gr. II: O. Svensson, Krist., 5½, O. Eriksson, Västerm., S. Hagberg, Wasa, och O. Eklöv, ASK, vardera 5 p.

Gr. III: P. Wikström, Enskede, 7½, S. Norberg, Ärsta, 6, A. Engvall, Wasa, 5½.

Gr. IV: K. Brännvall, Västerm., 6, E. Engvall, ASK, 5½, T. Olsson, Hökm. 5 p.

I det individuella blixtmästerskapet för Stockholm segrade G. Stoltz med 13½ p., följd av E. Lundin 12½, och M. Joffe 11½ poäng.

STOCKHOLMS SCHACKSÄLLSKAP

Mästarklassen har varit uppdelad i två 8-mannagrupper. I första gruppen segrade K. Sköld med 6½ poäng, följd av Bj. Hult med 6 p. I andra gruppen kom F. Kaijser och K. Kust lika med vardera 5½ poäng. Mellan dessa fyra spelades en särskild turnering om ett av Sällskapets ordf. dr B. Boye uppsatt pris. Kaijser och Sköld uppnådde här vardera 2 poäng och delade priset. Första klass spelades även i två grupper. B. Lindh och L. Settergren fick vardera 8½ i den ena gruppen, och R. Kjellström och W. Meyer 8½ i den andra. Vid särspel blev R. Kjellström slutlig segrare och uppflyttas till mästarklassen.

Vid vårmötet utsågs Sällskapets bibliotekarie, Harald Gyller till hedersledamot.

SVENSKT DELTAGANDE I WIEN.

Den årliga Carl Schlechter-minnesturneringen i Wien började den 30 juni och räknar tolv deltagare.

Från USA kommer Herman Steiner och Eduard Lasker, Cherniak, Palestina, Michel, Tyskland, Foltys, Tjeckoslovakien, Nestler, Italien, Vidmar jun., Jugoslavien och fyra österrikiska mästare som Grünfeld, Müller och Beni. Från Sverige deltar Erik Lundin, Stockholm.

Göteborg hyllar schackveteraner

LAURINE ÄTER GÖTEBORGSMÄSTARE

Förbundsordföranden adv. Johan Ramberg överlämnar förtjänsttecknet till den på sin tid världsberömde problemexperten Joel Fridlizius. Från vänster ses nordiske mästaren Oskar Nilsson, nestorn i förbundet Arvid Karlsson och förre mångårige förbundskassören Fritz Andersson.

Vid Göteborgs schackförbunds säsongavslutning med prisutdelning utdelades för första gången i förbundets snart 35-åriga tillvaro den nyinstiftade förtjänstplaketten i guld. Mottagarna av dessa var sex veteraner inom förbundet: Arvid Karlsson (82 år), Joel Fridlizius (81 år), Fritz Andersson (67 år), Erik Olson (65 år) och Oskar Nilsson (60 år). De fick mottaga sina förtjänsttecken av förbundsordf. adv. Johan Ramberg under det livligaste bifall från den stora publiken.

I övrigt fördelades en imponerande prissamling enligt följande prislista (klass II och III av utrymmesskäl icke medtagna):

Hösten 1950:

Oldboysmästare Karl Persson, Lundby.

Korporationslagtävlingen: 1 pris och int. i vandringspris Hamnarbetarnas SK. 2 pris SKF. 3 pris Götaverken.

Blixtturneringen (handicap) 1 pris Ernst Åhman, Manhem. 2 pris Thorvald Johansson, Amatörerna. 3 pris Åke Svensson, Lerum.

Våren 1951:

Lagmästerskapet: 1 pris SK Kamraterna. 2 pris SS Manhem. 3 pris Walhalla SK. Klass 2: 1 pris Schacksällskapet "23". Klass 3: 1 pris Lindholmens SS.

Lagblixtmästerskapet. 1 pris SK Kamraterna. 2 pris Göteborgs Schacksällskap. 3 pris Lerum SK.

Individuella blixtmästerskapet: 1 pris Roland Andersson, Walhalla.

Mästareklassen: 1 pris, distriktsmästare, guldplakett och int. i ing. Erik Olsons vandringspris, Leho Laurine, Manhem. Laurine vann grupp 1. 2 pris Olof Kinnmark, Sällskapet. 3 pris Fritz Lösnitz, Lundby.

Grupp 2: 1 pris Ernst Åhman, Manhem. 2—3 pris delades mellan Oskar Nilsson, Majorna och C.-E. Liedqvist, Manhem.

Grupp 3: 1 pris Karl Johannesson, Manhem. 2 pris Nils K. Frank, SS "23". 3 pris Gunnar Skarp, Manhem.

Särspelsturneringen mellan de tre gruppsegrarna vanns av L. Laurine, som därmed för andra gången har hemfört mästerskapet. Laurine segrade även 1949 efter särspel.

Klass I grupp 1: 1 pris, och ny mästare efter särspel Bertil Jonsson, Sällskapet. 2 pris Sten Ek, Amatörerna. 3 pris Folke Bergsten, Lundby.

Grupp 2: 1 pris och ny mästare Josef Nilsson, Sällskapet. 2—3—4 pris delades mellan Sigurd Carlsson, Walhalla, Bertil Westin, Sällskapet och Johannes Wååk, Krokslätt.

Grupp 3: 1 pris och ny mästare Åke Svensson, Lerum. 2 pris Harald Behlin, Sällskapet. 3 pris Lennart Zachrisson, d:o. 4 pris delar Vilhelm Udén, Amatörerna och Yngve Behrman, Lundby.

Grupp 4: 1 pris och ny mästare Arne Svensson, Lerum. 2 pris Sven Lindholm, Kamraterna. 3 pris Ingemar Kildén, SS "23". 4 pris Sigfrid Lösnitz, Amatörerna.

Grupp 5: 1—2 pris delat mellan Erland Elofsson, Kamraterna och Roland Jansson, Manhem (särspel om uppflyttning till mästareklassen är inte klart). 3—4 pris delade Lennart Larsson, Lerum och Sven Flodin, Olskroken.

MAROCZY DÖD.

Den ungerske stormästaren Geza Maroczy har avlidit i Budapest. Han var född 1870. Maroczy deltog under sin aktiva tid med stor framgång i en mängd turneringar. I Nürnberg 1896 — en av de starkaste turneringar som någonsin spelats — kom Maroczy bland nitton deltagare på andra plats efter världsmästaren Lasker. I Wien 1899 tog Maroczy första pris, i Paris 1900 (13 deltagare, dubbla ronder) delat 3—4, i München samma år 3:e pris, i Monte Carlo 1902 (20 deltagare) första pris, samma plats 1902 andra pris, åter i Monte Carlo 1904, första pris, Ostende 1905 första pris, Barmen 1905 1—2 pris, Ostende 1906 andra pris, Karlsbad 1907 andra pris, Wien 1908 1—3 pris. Så sent som i Karlsbad 1923 delade Maroczy 1—3 pris med Aljechin och Bogoljubow.

Personligen var Maroczy en fin och älskvärd personlighet med vänner i alla länder.

Han var även en god analytiker och har bl. a. gjort franskt parti till föremål för särskilt studium.

BRUNO BASSI 50 ÅR.

Dr Bruno Bassi, lektor i italienska språket vid Uppsala universitet och numera vid Stockholms högskola, passerade nyligen 50-årsstrecket.

Strax före andra världskrigets början uppenbarade sig en försynt herre i huvudstadens schackkretsar. Han hyste ett särskilt intresse för de svenska SM-tävlingarna och kongresserna, som han fann vara mönstergilla arrangemang. Vid närmare bekantskap visade det sig att man hade att göra med en schackhistoriker av stora mått. Så stor att USA måste hänvända sig till honom för att få nedskrivet sin egen schackhistoria! Han avslöjade sig även som en stor samlare av partier tillhörande vissa spelöppningar och förfogar nu över väldiga samlingar turnerings- och matchpartier.

Vi hoppas att alltid få behålla denne nitiske och försynte forskare av vårt spels historia och samlare av måhända historiska dokument inom partiproduktionen som denne trevlige person dr Bassi är.

LB.

Glansåret 1947

av Dr S. G. Tartakower

Just under denna tidsperiod beskärde mig ödets välvilliga makter avgörande framgångar — utan tvivel som en belöning för mina uppnådda 60 år.

Till att börja med arrangerades i *Paris* av det stora varuhuset "Louvre" en ganska starkt besatt mästarturnering, i vilken jag uppnådde hela 100 % — nio poäng av nio möjliga.

"En liten lokal framgång bara", sade kritikerna. Men han får inte glömma, att Paris fortfarande härbärgerar en rad internationella talanger. Tvåa blev med sju poäng den i Frankrike bosatte greken Nicolas Rossolimo, som jag hade att möta just i sista ronden och som i händelse av seger hade fått dela första priset med mig. Liksom en gång i Liège 1930 (mot Sultan Kan) behövde jag inte mer än remi för att ensam försäkra mig om första priset, men det var jag inte nöjd med utan fällde min unge motståndare till marken efter energiskt spel. (Det hade nog inte gått lika lätt i jiu-jitsu, eftersom Rossolimo är specialtränad i denna japanernas nationalidrott!)

Många parisiska schackentusister ville anordna en match mellan Rossolimo och mig, men den realistiskt tänkande unge mästaren svarade, att en vinst för honom inte skulle betyda så mycket (det ansågs i schackkretsar bara vara frågan om en "lokal uppgörelse"). I händelse av förlust skulle däremot hans framtida schackkarriär kunna bli helt spolierad. (Ett år senare blev matchen i alla fall verklighet. Den omfattade tio partier och slutade oavgjord: +1, —1=8 för vardera parten. Rossolimos seghet påminde mig mycket om den som jag en gång mötte hos Sultan Kan, och han stod inte denne efter när det gällde fantasikraft heller. — "Ex Oriente lux").

*

Sedan kom ju den lilla påskturneringen i Baarn (Holland), en liten vacker stad, där den holländska kungafamiljens sommarresidens är beläget. Stadens schackklubb är ytterst livaktig och har sedan flera år tillbaka arrangerat små men internationellt betonade schackkongresser, vilket har gett anledning till att man ofta kallar Baarn för "kontinentens Hastings".

Var och en av de tre mästargrupperna i Baarnkongressen 1947[1]) kunde uppvisa åtta deltagare, varvid de inbjudna utländska celebriteterna hade att kämpa mot inhemska schacktalanger[2]). Det inträffade sensationer i alla tre grupperna, särskilt i den grupp där *turneringens yngste*, det spanska underbarnet Arturito Pomar drabbade samman med *turneringens nestor*, den 77-årige ungerske veteranen Geza Maroczy. Pomar vann deras inbördes uppgörelse i glänsande stil, men kunde inte hävda sig i övrigt, varför första platsen i denna grupp till holländarnas stora stolthet och glädje belades av en av deras egna landsmän: den unge arbetaren *Hennersberke*.

Pomars misslyckande gjorde turneringskommitténs medlemmar långa i ansiktet. Kongressens organisatörer hade ju särskilt räknat med det nya schackunderbarnets dragningskraft, när det gällde att locka de holländska schackentusiasterna till täta besök i Baarn. Ja, arrangörerna drog sig inte ens för att kosta på flygbiljetter åt den då 14-årige spanske pojken, hans far och en farbror som tjänstgjorde som ytterligare förkläde. Allt detta gick på mer än vad man betalade för alla de andra utländska deltagarna![1]) — — —

I den andra gruppen bestod sensationen däri, att samtliga åtta spelare kämpade så hårt, faktiskt att vem som helst av dem hade chansen att vinna när man hunnit till sista ronden! Som genom ett under smög sig den engelske korrespondensschackmästaren och publicisten *B. H. Wood* ensam upp till stegens översta pinne. Och så begav det sig, att även hans fädernesland, som vunnit så fåtaliga internationella schacksegrar under de sista decennierna, äntligen kunde blomma upp i en berättigad glädje och stolthet. —

Sensationen i min egen grupp (den som man allmänt höll för den starkaste) var att det egentligen inte inträffade någon sensation alls! De hetsiga och på överraskningar rika strider om segerpalmen som karakteriserade de båda andra grupperna uteblev här helt och hållet, eftersom jag helt sonika vann det ena partiet efter det andra på ett till synes lätt och självklart sätt[1]) och följaktligen lämnade mina rivaler långt efter mig.

Vad jag satte mest värde på i detta sammanhang var att jag flera gånger blev i tillfälle att använda *min nya schackstrategi* med påtaglig framgång både som svart och vit. Jag hade börjat praktisera den redan i Hastings 1945. Denna strategi — ett slags "stachanovsystem" i schack! — kräver av varje pjäs och för nästan varje drag en intensifierad och koordinerad arbetsprestation i alla riktningar med ty åtföljande effektivisering (t. ex. en plötslig "überdeckung" av skenbart ogarderbara punkter, samtidiga angreppsaktioner på båda flyglarna etc.).

I de flesta fall kommer detta spelsätt till uttryck som *omfattningsstrategi*, och de högvärdiga arbetsprestationer som på detta sätt tas ut av schackpjäserna skapar fördelar som i vanliga fall bara kan ernås genom vackra offerkombinationer. Och allt detta kommer en till del utan att motståndaren behöver göra några egentliga fel!

När man någon gång i framtiden kommer att konstruera *en fulländad schackrobot* — som alltså ständigt skulle välja "det bästa draget" med samma förvånansvärda ofelbarhet, precision och snabbhet som de moderna matematikmaskinerna! — då kommer denna robot, tror jag, att spela efter mitt system. Det fulländade schackpartiet måste — precis som urverket i en klocka — framstå som en produkt av alla stridskrafternas *harmoniska samverkan!*

Här nedan följer nu ett av mina partier i Baarn 1947, vilket i någon mån kan tjäna till att belysa det ovan sagda:

OST-INDISKT FÖRSVAR

(alias Kungsindiskt).

	Tartakower	*Stumpers*
1.	Sg1—f3	Sg8—f6
2.	g2—g3	— —

Ultra-katalansk fortsättning.

2.	— —	g7—g6
3.	c2—c4	Lf8—g7
4.	d2—d4	— —

Härmed glider spelet in i de "ost-indiska" farvattnen.

4.	— —	0—0
5.	Lf1—g2	d7—d5

I stället för att stanna kvar i det ostindiska försvaret med 5. —, d6. 6. Sc3, Sbd7.

---

[1]) Allt som allt omfattade denna förträffliga schackkongress omkring 15 olika turneringar (även kvinnliga), med sammanlagt över 150 deltagare — alltså mer än i Hastings!

[2]) Den tiden är förbi, då Hollands schackförbund helt blygsamt betraktade dr Euwe som sin enda storhet av internationella mått, och därför ännu i stormästarturneringen i Groningen 1946 inte brydde sig om att ta med någon annan holländare. — Detta föranledde till och med ett livligt meningsutbyte mellan turneringskommittén och schackmästaren L. Prins!

[1]) Pomar sökte orsaken till sitt misslyckande i den för honom ovanliga kosten och visade även senare (t. ex. i Sydamerika liksom i den fransk-spanska mästarturneringen i Barcela 1949, där han delade första pris med dr Bernstein) att han ägde både kraft och utvecklingsmöjligheter.

[1]) Efter en serie av sex segrar var jag utan vidare klar för förstaplaceringen och så kom det sig att en seg och uthållig holländare spelade remi mot mig i sista ronden. Detta firades som en stor moralisk framgång — man tog tydligen för givet att jag kände mig förpliktad att — som fortsättning på turneringen i Paris — till varje pris uppnå 100 %.

7. e4, e5 etc. applicerar svart den bekanta motstöten i centrum, ungefär som i Grünfelds försvar.

6. c4×d5 Sf6×d5
7. 0—0 — —

Vit väntar med framstöten e2—e4.

7. — — c7—c6

Har av flera kännare (bl. a. av Flohr) rekommenderats såsom det mest solida i denna ställning, men även andra idéer har prövats (t. ex. 7. —, Lg4; eller 7. —, Sa6 i avsikt att spela c7—c5; eller slutligen det frivilliga återtåget 7. —, Sb6).

8. e2—e4 Sd5—b6
9. h2—h3! — —

Annars skulle motståndarens fängsling 9. —, Lg4 skapa ett indirekt hot mot den vita centrumbonden d4.

9. — — Lc8—e6
10. Sb1—a3 — —

En lika ny som originell utvecklingsmanöver som syftar till att ytterligare skydda den något exponerade punkten d4 (efter Sa3—c2), men som dessutom anvisar mera avlägsna *dynamiska uppgifter* åt denna vittvandrande springare.

Vanligt och schablonmässigt är 10. Sc3, varpå kunde följa:

10. —, a5. 11. Lf4, Sa6. 12. Dc1, Te8 (för att undvika löparbyte efter 13. Lh6. Dåligt vore naturligtvis bonderovet 12. —, L×d4? på grund av 13. Td1, c5. 14. Sb5 etc.) 13. Td1, a4 etc. med laveringsspel av båda parter.

10. — — Sb8—a6

Om två individer gör samma sak, är det ändå inte samma sak.

På 10. —, Sc4 skulle inte följa 11. S×c4 L×c4. 12. Te1, Sd7. 13. b3, La6 etc. med överflyttning av den svarta damlöparen till den nyttiga diagonalen a6—f1. Vit spelar i stället liksom i texten det enkla 11. Sc2.

11. Sa3—c2! — —

Vit håller fortfarande tillbaka sin damlöpare, ty såväl efter 11. Le3 som efter 11. b3 (för att spela Lb2) skulle flankstöten 11. —, c5 öka motståndarens angreppsmöjligheter.

11. — — Sa6—c7
12. Kg1—h2! — —

Vit kan på detta sätt göra ännu ett nyttigt drag, i stället för att med 12. Le3 eller 12. b3 i förtid behöva visa sina kort (vad beträffar damlöparens destinationsort).

Detta tillbakahållande spelsätt bidrar på ett väsentligt sätt till att öka *elasticiteten* i den vita ställningen.

12. — — Le6—c4

Svart tror att han även på detta sätt skall kunna hålla kvar sin damlöpare på den fördelaktiga diagonalen a6—f1, men han underskattar prestationsförmågan hos den vita damflygelns springare.

13. Tf1—e1 Sc7—e6

Svart tror sig kunna ge sin springare offensiva uppdrag (tryck mot d4).

14. b2—b3 — —

I rätta ögonblicket.

14. — — Lc4—a6
15. Ta1—b1! — —

Nu blir den förut antydda framstöten c7—c5 utan all verkan.

15. — — Dd8—d6

Svart vill vid behov ställa upp sitt tunga artilleri på d-linjen. Han kunde också ha provocerat den för honom mera bekväma flankuppställningen 16. La3 (i stället för 16. La3 (i stället för 16. Le3), varpå skulle följa 15. —, Dd7 med fortsatt tryck på den vita bonden d4.

16. Lc1—e3! — —

Här står den vita löparen mycket verksammare än på a3 eller b2.

16. — — Sb6—d7

Med avsikten att eventuellt företa en mycket ändamålsenlig omgruppering medelst 17. —, b6 jämte Lb7. Men svart får inte tid till det:

17. e4—e5 — —

Svart trodde att det var han som skulle göra slag i saken, men det blev tvärtom.

Vit har förstått att behålla *ett elastiskt bondecentrum,* och nu sätter han det i rörelse. Allt vad som nu händer är en logisk utveckling ur denna förutsättning.

17. — — Dd6—c7

På 17. —, Dd5 skulle följa 18. Dd2 med nya bekymmer för den svarta damen.

18. Sc2—b4 — —

Den nymornade springaren sträcker på sig! För att inte tillåta sin damflygel att utsättas för avgörande försvagning (efter 19. S×a6, b×a6) måste svartspelaren dirigera sin drottning till det kritiska frontavsnittet:

18. — — Dc7—a5
19. Dd1—d2 — —

Hotar 20. S×c6, D×d2. 21. S×e7†, Kh8. 22. L×d2 etc. med rikligt byte för vit.

19. — — Tf8—e8
20. Sb4×a6 Da5×a6

Man vore kanske frestad att tro att svart skulle kunna andas litet lättare efter detta befriande avbyte, men nu först börjar det bli riktigt besvärligt för honom:

21. Lg2—f1 Da6—a3

Inte 21. —, Db6 på grund av 22. d5 Se—c5, 23. b4 med pjäsvinst för vit.

22. b3—b4! — —

Hotar att med 23. Dc2 inleda avstängningen av den svarta damen.

22. — — Se6—c7

På 22. —, b5 skulle följa 23. d5 och på 22. —, Da4 eller 22. —, a5 skulle följa 24. b5.

Med textdraget hoppas svart fortfarande kunna klara sig ur knipan utan materialförlunst eller spolierad position. Om t. ex. 23. Tb3 värjer sig svart med 23. —, Da4 24. Db2, Sb5 etc.

23. Sf3—g5! — —

Helt utan yttre prakt och stråt, men med desto större genomslagskraft börjar nu vits *omfattnings- och inringningsstrategi* att göra sig gällande.

Det ser närmast ut som om vit med textdraget hotar med en diversion på kungsflygeln (det kan följa 24. Lc4 med tryck på f7), och svart inrättar sig också efter det:

23. — — Sd7—b6
24. Sg5—e4 — —

Äntligen är det tid för vit att lägga trumfkorten på bordet. Det hotar nu varken mer eller mindre än damfångst mitt på ljusa dagen och med massor av folk på brädet: 25. Tb3, Da4. 26. Sc5 (eller 26. Lc3).

På 24. —, Se6 (för kontroll av fältet c5) avgör i alla fall 25. Tb3, Da4. 26. Sc3 etc. Om svart försöker 24. —, Sc4. 25. L×c4, b5 (för att rädda damen via a6, visserligen med pjäsförlust), så kunde vit helt obarmhärtigt ha avkunnat dödsdomen över den svarta damen: 26. L×f7†, K×f7. 27. Sc5! jämte 28. Tb3. Därför:

24. — — Uppgivet.

*

Eftersom jag alltså vid denna tid var i ganska god "form", så var det ju synd, att mitt deltagande i zonturneringen i Hilversum gick om intet bara på grund av ett löjligt missförstånd. Under det att turneringskommittén nämligen (enligt vad den senare meddelade) var i den tron att dr. Euwe skulle arrangera saken genom direkt hänvändelse till mig, så var Euwe däremot av den åsikten, att turneringskommittén själv skulle ordna det hela. Och så kom det sig att jag stannade hemma i väntan på ett besked som aldrig kom.

I oktober följde så en mästarturnering i Venedig, där huvudfavoriten givetvis var zonsegraren (och därmed — kunde man förmoda — världsmästerskapskandidaten n:r 1) Galway O' Kelly. Min goda "form" höll emellertid i sig, och jag kunde uppvisa samma lätthet och precision i min partibehandling nu som tidigare under året. Jag gick också ensam obesegrad genom turneringen och erövrade första pris, sedan mina båda värsta konkurrenter, O' Kelly och den geniale peruanaren Esteban Canal, uppnått remi trots alla vinstförsök från min sida.

I varje fall tog jag med min framgång en smula hämnd på den schackexpertis som brukar bemöta oss mer än sextio år gamla "altgrossmeister" (jag tänker utom mig på sådana mästare som dr Bernstein, dr Vidmar, Sir G. Thomas och Löwenfisch) med missaktning — eller rättare sagt medlidsamt överseende.

Även om dessa veteraner misslyckades i Groningen 1946, så berodde detta enligt Bernsteins mening *ingalunda på bristande kunnade* utan bara på *bristande nervstyrka!*

I de italienska pressraporterna från Venedigturneringen 1947 jämförde man min segerrika frammarsch med en stridsvagns obönhörliga nedmejning av motståndarna. Denna smickrande definition av min schackliga insats i Venedig erinrar mig om en annan men mindre älskvärd jämförelse som jag 'utsattes" för åtskilliga år tidigare.

Vid ett besök i Londons Zoo (under Londonturneringen 1927, där jag delade första pris tillsammans med Nimzowitsch) observerade vi hur sjölejonen — vart och ett av dem i ett hörn av den konstgjorda vattenbassängen — till synes satt och slöade. Men så fort djurskötarna uppenbarade sig och slängde ner något ätbart i vattnet, kastade de sig trots sin skenbara korpulens blixtsnabbt efter. "Sådan är också Tartakowers spelstil", sade en av mina kollegor, "han sitter också och lurar på att motståndaren skall göra något fel"...

Nu följer ett partiexempel från Venedig 1947. Läsaren får själv avgöra vilken av de båda ovannämnda definitionerna som bäst karakteriserar min schackstrategi.

NYINDISKT FÖRSVAR.

Tartakower.	*Medina.*
1. Sg1—f3	Sg8—f6
2. d2—d4	e7—e6
3. g2—g3	b7—b6

Efter 3. —, d5. 4. Lg2 etc. övergår spelet till *katalanskt* parti (lancerat av mig i Barcelona 1929), medan det nu snart uppstår ett äkta "nyindiskt försvar". (Den nutida spelöppningsbehandlingen kännetecknas som bekant särskilt av dylika övergångar från ett schema till ett annat).

4. Lf1—g2	Lc8—b7
5. c2—c4	Lf8—e7
6. Dd1—c2	— —

På 6. Sc3 kan följa den välbekanta (och välmotiverade) avbytesmanövern 6. —, Se4.

6. — —	0—0

"Rockera först, tänk sedan" är tydligen svartspelarens maxim. Det gick i varje fall inte med 6. —, Se4 på grund av 7. Sfd2! med fördel för vit och på 6. —, Le4 följer med fördel 7. Db3 jämte Sc3. I stället för textdraget kommer motaktioner som 6. —, Sc6 eller 6. —, c5 eller t. o. m. 6. —, Sa6 (jämte c5) i betraktande.

7. Sb1—c3	— — —

Vit vill erövra centrum med 8. e4. (Som bekant kämpar man i nyindiskt parti om punkten e4).

Mera konstlat än textdraget förefaller 7. Sbd2 att vara.

7. — —	d7—d5
8. c4×d5	— —

Enkelt och bra. På 8. Se5 skulle svart bara bygga upp en "igelkottställning".

8. — —	Sf6×d5

Mer elastiskt än 8. —, e×d5.

9. Sc3×d5	Lb7×d5
10. 0—0	— —

Om genast 10. e4 skulle 10. —, Lb4† föra till alltför stora förenklingar.

10. — —	Sb8—d7

Alltför förpliktande vore 10. —, f5.

11. e2—e4,	Ld5—b7
12. Tf1—d	— —

På sistone (som i det ovan citerade partiet mot Stumpers i Baarn 1947) har det visat sig att vit gör bäst i att helt kallblodigt vänta med att annonsera vart damlöparen skall ta vägen. Mer schablonmässigt och mindre effektivt vore 12. Lf4, c5. 13. Tad1.

12. — —	c7—c5

Det var just mot detta befrielseförsök som vit rustade sig med sitt sista torndrag.

13. d4—d5?!	— —

På 13. d×c5 hade följt 13. —, Dc8! med fritt spel för svagt. Nu däremot uppställer sig den brännande frågan huruvida vits lätthejdade fribonde är stark eller svag?...

13. — —	e6×d5
14. c4×d5	Le7—d6
15. b2—b3	Tf8—e8
16. Lc1—b2	b6—b5

Svart vill inte företa sig något på rockadflygeln, som snart kunde visa sig vara försvagningar. Om t. ex. 16. —, Sf8, så 17. Dc3, f6. 18. Dd3 med fördel för vit. Och spelar svart 16. —, Sf6 så följer 17. Sg5 (med hotet 18. L×f6) Le5. 18. L×e5, T×e5. 19. f4, Te8 (19. —, Te7. 20. d6). 20. d6, L×g2. 21. D×g2, h6. 22. Sf3 likaledes med fördel för vit.

Med textdraget hoppas svart kunna förhindra inte bara blockaddraget 17. a4 utan även kunna skaffa sig fördelar på damflygeln.

17. a2—a4!	— —

Vit antar utmaningen och sätter full fart på vänstra flygeln, fastän han är i minoritet där.

17. — —	a7—a6
18. Dc2—d3	— —

En raffinerad manöver, som närmast riktar sig mot damflygeln, men som i sig innesluter möjligheten till utfall i andra riktningar.

Genast 18. Df5 är inte alls lika verksamt.

18. — —	Dd8—b6

Det var just denna avlänkning av den fientliga damen som vitspelaren ville provocera.

19. a4×b5!	Db6×b5

Efter 19. —, a×b5. 20. T×a8, T×a8 (eller 20. —, L×a8) skulle inbrytningen 21. Df5 få än starkare effekt.

20. Dd3—f5	— —

Vit visar sina trumfkort. Den till synes ganska motståndskraftiga rockadmur som svart byggt upp spränges snart sönder, medan svarts motspel på damflygeln (hot: Db5×b3) visar sig vara endast en illusion.

20. — —	Sd7—f8

Eller t. ex. 20. —, g6. 21. Dc2, Te2. 22. Dc3, Le5. (22. —, f6. 23. Lf1) 23. S×e5, T×e5. 24. f4 och vit vinner.

21. Sf3—g5	— —

En rörlig springare.

21. — —	Te8—e7

Även om svart väljer det mer "sega" försvaret 21. —, Dd7, så kommer vit med ytterligare hot av avgörande karaktär: t. ex. 22. Df3 jämte 23. Lh3 eller 23. Se4 eller eventuellt 23. Dh5.

22. Sg5—e4	Ta8—d8

Svart hoppas fortfarande att han skall kunna hålla alla punkter och kasta tillbaka fiendens inbrytande styrkor med 23. —, Lc8.

Naturligtvis inte genast 22. —, Lc8? på grund av 23. S×d6, L×f5. 24. S×b5 och vit vinner. Dåligt vore också 22. —, D×b3, som besvaras med samma drag som i texten:

23. Lb2×g7!!	— —

Man ser hur vits alla stridskrafter arbetar i harmonisk samverkan.

Det fina textvändningen består emellertid i min (negativa) vetskap om, att den till synes plausibla fortsättningen 23. Sf6† inte leder till något egentligt avgörande på grund av 23. —, Kh8! 24. Sh5, f6 etc.

23. — —	Kg8×g7
24. Df5—f6†	Kg7—g8
25. Se4×d6	Uppgivet.

(Svart förlorar minst kvalitet. På 25. —, Db6 följer 26. D×e7, T×d6. 27. Dg5†, Tg6. 28. De3 etc. På 25. —, Dd7 avgör 26. Sf5 och även efter 25. —, Ted7 kunde (bortsett från 26. S×b5) matt framtvingas genom 26. Sf5, Se6. 27. Sh6†, Kf8. 28. Dh8†, Ke7. 29. Sf5 matt).

*

Man ser alltså att jag seglade i medvind under jubileumsåret 1947. Detta blev på

sätt och vis ödesdigert för mig. Jag överskattade nästa år, 1948, min prestationsförmåga och lyssnade alltför villigt till några av mina anhängare, som drev mig att delta i en mängd turneringar just för att helt kunna utnyttja "min glänsande form" — precis som om jag verkligen (trots min relativt höga ålder) skulle vara en outtröttlig schackmaskin![1])

Till att börja med såg allt bra ut. Jag deltog i en stor turnering i Budapest och låg ännu tre ronder före slutet på andra plats såsom Szabos ende tänkbara konkurrent om förstaplaceringen. Men då bröt jag samman och måste till slut nöja mig med delat fjärde pris (med Pachmann, efter Szabo, Gligoric och Trifunovic).

Avmattningen i min fantasikraft och spelprecision fortsatte i *crescendo* under den strax därpå följande jätteturneringen i Karlovy Vary-Marianské Lazné. Under tiden erhöll jag så en inbjudan i efterskott till Saltsjöbaden, och den kunde jag av sportsliga skäl inte avböja, även fast jag där bara kunde prestera ett färglöst och medelmåttigt spel. Lika dåligt gick det i den (andra) internationella turneringen i Venedig, med det resultatet att mitt schackår 1948 — till skillnad från dess föregångare — kom att bestå av idel misslyckanden.

Av min energiska och (som jag själv kallat den) *ny-pragmatiska*) schackstil finns det nu knappt ett spår kvar, och egentligen måste jag börja lära mig schacket på nytt (och därtill metodiskt); eller också — som några vänner i Jugoslavien och Polen ideligen föreslagit — sluta helt med praktiskt spel och i stället begränsa mig till schackpedagogisk och schacklitterär verksamhet. Efter en mer än fyrtioårig karriär som schackmästare står jag alltså nu vid skiljevägen — liksom en gång Goethes Faust:

"... som en stackars tok

och har ej blivit mera klok..."

Det som dragit ner mina turneringsresultat de senaste två åren är särskilt *osäkerheten* och bristen på precision i partiernas slutskede, under det att jag förr kunde behandla slutspelen på ett *skapande* sätt.[2])

Jag vill bara som belysande exempel citera mina barnsliga fel i slutspelen mot Barcza (Budapest 1948), Richter (Marianské Lazné 1948), Szabo (Saltsjöbaden 1948) och Grob (Venedig 1948), som alla kostade mig värdefulla halvpoäng. Ett typiskt exempel på mitt slarv i den vägen utgör också mitt parti i första ronden av den (tredje) internationella mästarturneringen i Venedig 1949, där jag visserligen redan i början fick ge bonde mot Rossolimo men där jag efter kallblodigt manövrerande uppnådde följande avbrottsställning:

Svart: *Tartakower.*

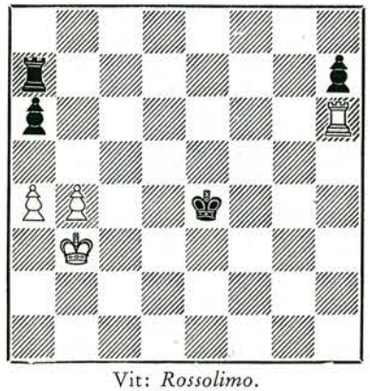

Vit: *Rossolimo.*

Ställning efter svarts 46 drag.

I stället för att noggrant granska ställningen med hjälp kanske av någon lärobok i slutspel (Berger? Bilguer? Fine? Euwe?) trodde jag helt enkelt att jag kunde spela på rutin.

Rossolimos förseglingsdrag var:

47. Kb3—c4 — —

Med 47. b5, a×b5. 48. a×b5, Kf5 etc. kommer vit naturligtvis ingenstans, eftersom båda tornen måste offras för att hejda de kvarvarande fribönderna.

47.	— —	Ta7—c7†
48.	Kc4—b3	Tc7—a7
49.	a4—a5	Ke4—f5

I avsikt att göra den svarta h-bonden till en maktfaktor efter 50. b5?, a×b5. 51. Kb4, Kg5. Men vit förmår dock ytterligare öka trycket på damflygeln:

50. Kb3—a4 Kf5—g5??

Schablonmässigt. Nu får vi dam genom ett vackert och väl förberett tornoffer. (Jag trodde emellertid att jag skulle kunna hålla partiet med hjälp av tornet och kantbonden).

Räddningen fanns i följande problemmanöver: 50. —, Ke5!!, varvid svarts kung med sitt "Janusansikte" håller utsikt både åt vänster och åt höger, t. ex.:

a) 51. T×a6!?, T×a6. 42. b5, Tg6. 53. a6, Kd6. 54. a7, Tg8. 55. Ka5, Kc7. 56. Ka6, Tg6†. 57. b6†, T×b6. 58. Ka5, Tb1. 59. a8S†, Kc6 och svart vinner.

b) 51. b5, a×b5. 52. K×b5, Kf5 (Nu vänder sig den svarta kungen åt andra sidan, där han i rättan tid hinner understödja sin fribonde!) 53. Kb6, Te7. 54. a6, Kg5. 55. Tc6, h5. 56. Tc7, Te6†. 57. Kb7, T×a6. 58. K×a6, h4. 59. Th7, Kg4. 60. Kb5, h3. 61. Kc4, Kg3. 62. Kd3, h2. 63. Ke2, Kg2. 64. Tg7†, Kh1!! (64. —, Kh3?? 65. Kf2, h1S†. 66. Kf3, och vit vinner). 65. Ta7, Kg2 och svart får nätt och jämt remi!

c) 51. Kb3, Kf5 etc.

51. Th6×a6!! — —

Bravo, Rossolimo!

51.	— —	Ta7×a6
52.	b4—b5	Ta6—e6
53.	a5—a6	Te6—e1

Den svarta kungen står här tyvärr ett steg för långt från den kritiska damflygeln och kommer alltså för sent dit. Svart måste därför åtminstone trakta efter att eliminera en av de farliga fientliga fribönderna.

54. b5—b6 — —

Meningslöst vore 54. Ka5?, Ta1†. 55. Kb6, h5. 56. Kc5, h4. 57. b6, h3! (i stället för 57. —, T×a6. 58. b7, Ta5†. 59. Kc4, Ta4†. 60. Kc3, Ta3†. 61. Kb2 etc.) 58. b7, h2. 59. b8D, h1D etc.

54.	— —	Te1—b1
55.	b6—b7	Kg5—h6(?)

Märkvärdigt nog tror sig svart kunna hålla det följande slutspelet med torn och kantbonde (helst med denna senare kvar på h7) mot dam. I själva verket låg svarts bästa remischans i att dra 55. —, h6 (56. a7, T×b7. 57. a8D, Tf7 etc.).

56.	a6—a7	Tb1×b7
57.	a7—a8D	

och vit vann lätt.

Efter partiets slut meddelade några välmenande schackvänner, att man enligt Reuben Fines slutspelbok kan hålla remi med

---

[1]) I sanningens namn måste jag förstås medge, att jag hade några andra — och förståndigare — vänner, som avrådde mig från varje överansträngning. Så t. ex. sportredaktören i den stora Rotterdamtidningen "Algemeen Dagblad" H. G. Drechsel, som till holländska översatte mitt reportage från första halvan av världsmästerskapsturneringen i Haag 1948. Han lät mig på ett lika älskvärt som oförblommerat sätt förstå att jag borde föredra att förnya mitt engagement som reporter för andra halvan av turneringen (i Budapest!) På det sättet skulle jag enligt hans mening få ett större honorar för ett mindre ansträngande uppdrag. —

Driven av min eviga oppositionslust såg jag emellertid i dessa ord en underskattning av min *praktiska* spelstyrka och en ogrundad uppvärdering av min schacklitterära schackjournalistiska verksamhet. Jag föredrog därför att hålla fast vid mitt beslut att delta i turneringen, men numera inser jag att min vän Drechsel hade en klarare överblick av situationen än jag själv.

[1]) Av det grekiska pragma = arbete, prestation, verksamhet.

[2]) När Nimzowitsch kommenterade ett av mina tidigare partier skrev han till och med att jag tillhörde en av samtidens tre bästa slutspelsexperter. Han var då givetvis älskvärd nog att utom Lasker och Capablanca (som han tydligen tänkte på i detta fall) också lämna ytterligare två eller tre av de främsta (som Rubinstein och Maróczy) utanför ranglistan.

torn och kantbonde på *tredje* raden, om den fientliga kungen inte kan ta sig in i den inre fästningsgördeln. Alltså ungefär på detta sätt:

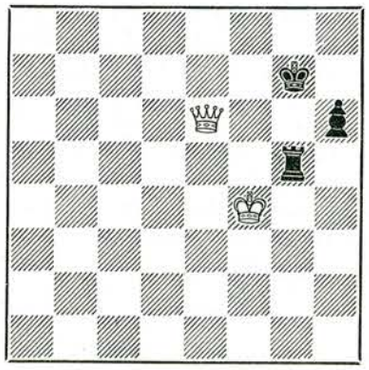

Till min "tröst" har jag emellertid funderat ut att Fines orakelutlåtande inte riktigt håller streck, eftersom den starkare parten medelst fina "trappstegsmanövrer" med sin kung verkligen *kan* ta sig över den kritiska (femte) raden, varefter alltså den underlägsna parten måste se sitt försvarssystem brytas sönder. —

Jag var alltså redan efter min felräkning i 50 draget (50. —, Kg5??) räddningslöst förlorad.

*

Och så en slutresumé: Skulle jag ställas inför ett högre schacktribunal för att undergå förhör rörande min 40-åriga verksamhet på den offentliga schackarenan, då bleve mina svar något i den här stilen:

1) Kan Ni uppvisa några schackliga elitprestationer?

— Jag har erövrat första pris i många representativa mästarturneringar.

2) Kan Er schackstil karakteriseras som konstnärlig?

— Många av mina partier (och till på köpet inte alltid de värdefullaste) ha belönats med skönhetspris.

3) Har Ni lämnat några bidrag till spelöppningsteorin?

Många varianter ha uppkallats efter mig, och ännu flera olika nyheter och förbättringar har angivits i mina böcker (utan att de därför bära mitt namn).

4) Om Ni tänker på Edra egna schackliga erfarenheter — vilket spelar huvudrollen i schack — taktik eller strategi?

— Ack, det är bara tomma ord. Det väsentliga är helt enkelt "det inre seendet".

5) Att döma av Er levnadsålder, så torde Ni väl redan ha passerat höjdpunkten i Er karriär. Hur ger detta sig till känna vad beträffar partiernas inre halt?

— Förr spelade jag starka drag i dåliga ställningar, nu däremot spelar jag ofta mindre gott i bra ställningar.

6) Till vilken tidpunkt vill Ni hänföra det högsta stadiet i Ert schackliga kunnande?

— Såvitt jag förstår skulle det vara året 1947, som helt dominerades av min "nypragmatiska" schackstil. Icke desto mindre hoppas jag kunna gå mot en ny uppblomning av mitt schackliga kunnande, bara jag får kraft att övervinna de många hinder som spärrar vägen.

VÄRDEFULLA SLUTSPELSBÖCKER

EUWE: Bondeslutspel .... Kr. 3: 25, Tornslutspel .... Kr. 3: 25

Gunnar Skarp 50 år.

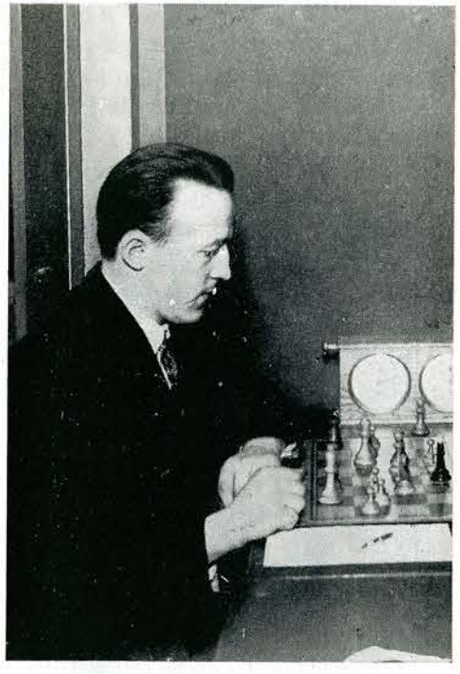

G. SKARP

Den flitige och rätt så säkre landslagsspelaren och schackskribenten och i någon mån skalden och i än högre mån göteborgaren Gunnar Skarp får mitt under heta turneringsstrider nere i Halmstad i sitt protokoll notera sitt 50:e... levnadsår! Men det har sina risker att spela schack på födelsedagen. Capablanca och andra har fått nollor i tabellen en sådan dag, ty motspelarna är sällan så belevade att de uppvaktar med en "pinne". Gunnar Skarp kan visa växlande form och säkerhet. När han "växlar rätt" är han en långtifrån ofarlig motståndare. Han fick tredje pris i Visby 1945 och delat andra-tredje med Sköld i Motala 1946, och han spelade bra även i Eskilstuna 1949 — den knivigaste stad han nånsin spelat i, sa' han (och fick en kniv i pris).

I enlighet med sin natur tar Skarp saker och ting en smula filosofiskt — med växling. Som andra kan han vara glad eller en smula tungsint; optimist och pessimist, men mer än de flesta låter han ur alla lägen en humoristisk syn på tillvaron dominera.

KONJAKSVARIANTEN I SMÅLAND.

Det finns många varianter i schack som leder till fördärvet för ena eller andra parten och så har funnits i många hundra år. Till alla dessa mer eller mindre korrekta varianter har man i Smålands Schackförbund upptäckt en kanske inte alldeles ny variant, som kan kallas för konjaksvarianten. Det är inte så länge sedan en tråkig historia gick genom pressen och den handlade om diverse fiffel i samband med schackturneringar och nu har en ny historia seglat upp kring DM.

Vid förbundsmöte i går kom Eksjö Schackklubb med anmälan mot två kända spelare inom distriktet. Förseelserna ägde rum under DM-tävlingarna för någon månad sedan och har varit väl kända. Man endast avvaktat en officiell anmälan och den kom nu. Denna går i korthet ut på att en medelmåttig förmåga använt sig av konjaksvarianten och med tillhjälp av denna besegrat en betydligt starkare spelare — till och med svensk mästare. För att varian-

ten skall lyckas måste naturligtvis motståndaren vara förtjust i starka destillerade drycker och så skall dessa serveras omedelbart före partiet i tillräcklig mängd. En och samma spelare av bohemenatur har på kort tid ertappats med att taga sådana "mutor" och det värsta är att personer i ledande ställning är inblandade.

Förbundsledaren lämnar nu förbundet då han tröttnat på alla ojustheter som ägt rum denna säsong.

Man får hoppas att Sveriges Schackförbund inte lägger fingrarna emellan då det gäller att stävja dylika, för schackspelet ovärdiga fasoner.

(Ny Tid)

Forts. fr. sid. 182.

1:a hedersomn.: nr 9722: H. Hermansson, Unbyn.

Vit: Kh6. Dh1. Td3, f5. Lc8. Sb4, g2. Be2, h4. Svart: Ke4. Df3. Bc5, f2, f6, g4, g6. 1. Da1.

2:a hedersomn.: nr 9658: G. Latzel, Tyskland.

Vit: Kg5. Dh8. Tc2. c8. La1. Sd6, g3. Bb4, c5. Svart: Kd5. Td1. Sc4, c6. Ba7, e6,g4. 1. Sge4.

3:e hedersomn.: nr 9697: A. Ellerman, Argentina.

Vit: Ka2. Dh6. Td7. La7, b3. Se6. Bc3, d3, e7, f2. Svart: Ke5. Dg2. Ta8, b4. La1, g4. Sa3, d2. Bb5, b7, d5, f5. 1. Sg7.

Vi tacka domaren för hans omsorgsfulla arbete. Spärrfrist två månader.

Forts. fr. sid. 184.

34. —, Te8! 35. Dd5†, D×d5
36. Se×d5, b×c6 37. T×a6, c×d5
38. S×d5, g×f4† 39. Kg4, f5†
40. Kg5, f3! 41. g×f3, T×f3
42. b5, Kh8 43. Tda2, Ld4
44. b6??

Onekligen en spännande ställning!

Förutser vit verkligen att han nu blir matt? Riktigt var 44. Ta8 med remislut.

44. —, Tg8† 45. Kh4 Tg4†
46. Kh5, Th3 matt!

6170. INDISKT PARTI.

Klass M, grupp 5.

Sten Ek, Alafors.		*H. Strömberg*, Åtvidaberg.	
1. d4,	Sf6	2. c4,	e6
3. Sc3,	Lb4	4. Dc2,	Sc6
5. e3,	e5	6. d5,	Se7
7. Ld2,	0—0	8. a3,	L×c3
9. L×c3,	d6	10. Ld3,	b5
11. Td1,	b×c4	12. L×c4,	Lf5
13. Db3,	Tb8	14. Da2	

En föga värdig plats för drottningen!

14. —, Sg6 15. Sc2, Sh4
16. 0—0

Ställning efter 16. 0—0.

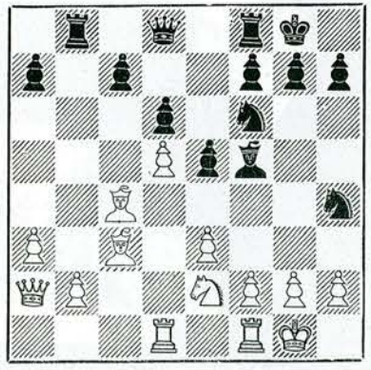

16. —, Lh3!
17. f4,

Det är tydligt att 17. g×h3, Dd7 leder till lätt vinst för svart.

17. —, L×g2 18. Tf2, Sg4
19. Sg3, S×f2 20. K×f2, Dd7
21. Le2, Dh3 22. Tg1, D×h2
23. Sf1, L×f1† 24. K×f1, Sf5

Uppgivet.

Partier

Stauntonturneringen 1951.

6145. SICILIANSKT PARTI.

Alexander.		**Gligoric.**
1. e2—e4		c7—c5
2. Sg1—f3		Sb8—c6
3. d2—d4		c5×d4
4. Sf3×d4		Sg8—f6
5. Sb1—c3		d7—d6
6. Lc1—g5		e7—e6
7. Dd1—d2		Lf8—e7
8. 0—0—0		0—0
9. Sd4—b3		— —

Tydligen är 9. Sdb5 ofarligt för svart efter svaret 9. —, Da5.

9. — — a7—a5

Ett angrepp utan riktig kraft. Men något måste ju göras.

10. a2—a4 Dd8—b6
11. Dd2—e3 — —

Spelet mera av klokhet än av rädsla!

11. — — Db6—b4

Efter 11. —, D×e3. 12. L×e3, Sg4. 13. Lb6 har vit det bättre slutspelet.

12. f2—f3 h7—h6

Ställning efter 12. —, h7—h6.

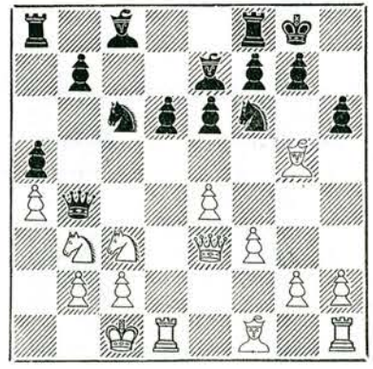

13. h2—h4! — —

Alexander visar som så många gånger förr vilken briljant angreppsspelare han är.

13. — — d6—d5

På 13. —, h×g5 skulle följa 14. h×g5, Sh7. 15. f4,e5. 16. g3 med avgörande hot, främst De—d2—h2.

14. e4×d5 Sf6×d5
15. Td1×d5! h6×g5
16. Td5×g5! Le7×g5

Förhastat — men det visar sig först i och med vits perfekta kombinationsspel. f7—f5 förefaller att vara ett jämförelsevis gott drag.

17. h4×g5 Tf8—d8
18. Sc3—e4 e6—e5
19. Lf1—d3 Lc8—f5

På t. ex. 19. —, De7 avgör De3—e1—h4.

Ställning efter 19. —, Lc8—f5.

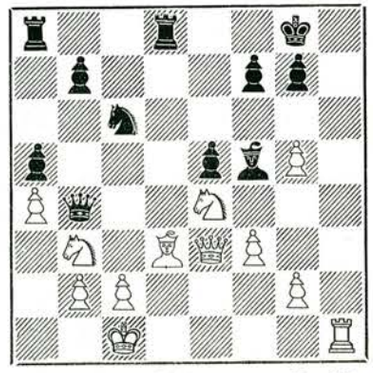

20. Se4—f6†! g7×f6
21. g5×f6! — —

Bara utropstecken. Inte ens dambytet räddar svart.

21.	— —	Db4—f4
22.	De3×f4	e5×f4
23.	Ld3×f5	Td8—d6
24.	Lf5—h7†	Kg8—f8
25.	Lh7—e4†	Kf8—g8
26.	Le4—h7†	Kg8—f8
27.	Sb3—c5	Ta8—e8

Eller 27. —, T×f6. 28. Sd7†, Ke7. 29. S×f6, K×f6. 30. Le4 med klart vunnet spel för vit.

28.	Sc5—d7†!	Td6×d7
29.	Lh7—f5	Te8—e1†
30.	Th1×e1	Td7—d6
31.	Te1—e4	Sc6—d4
32.	Lf5—c8	b7—b6
33.	Lc8—a6	Sd4—e6
34.	La6—c4	Se6—c5
35.	Te4×f4	Sc5—d7
36.	g2—g4	Td6×f6
37.	Tf4×f6	Sd7×f6
38.	Kc1—d2	Sf6—d7
39.	Kd2—e3	Sd7—e5
40.	Lc4—e2	Kf8—e7
41.	Ke3—e4	Uppgivet.

En utmärkt prestation av vit!

6146. ALJECHINS FÖRSVAR.

Unzicker.	**v. Scheltinga.**
1. e2—e4	Sg8—f6
2. e4—e5	Sf6—d5
3. d2—d4	d7—d6
4. Sg1—f3	Lc8—g4
5. Lf1—e2	Sb8—c6
6. c2—c4	Sd5—b6
7. e5×d6	c7×d6

Partiet utgör ett lärorikt exempel på svarts svårigheter efter detta drag. 7. —, e×d6 ger däremot ett säkert spel.

8.	d4—d5!	Lg4×f3
9.	Le2×f3	Sc6—e5
10.	Lf3—e2	g7—g6
11.	Lc1—e3	Lf8—g7
12.	Sb1—d2	0—0
13.	0—0	e7—e6

Någon form av utbrytning måste svart vidtaga, ty annars skulle han snart inte kunna röra sig. Olyckligtvis strandar hans intentioner på de nu uppkomna svagheterna i bondeställningen.

14.	d5×e6	f7×e6
15.	Dd1—b3	Se5—d7
16.	Ta1—d1	Sd7—c5
17.	Db3—c2	Sc5—a4
18.	Sd2—e4!	Sa4×b2
19.	Td1×d6	Dd8—c7
20.	Le2—g4!	Sb6×c4
21.	Lg4×e6†	Kg8—h8
22.	Td6—d7	Dc7—c6

Ställning efter 22. —, Dc7—c6.

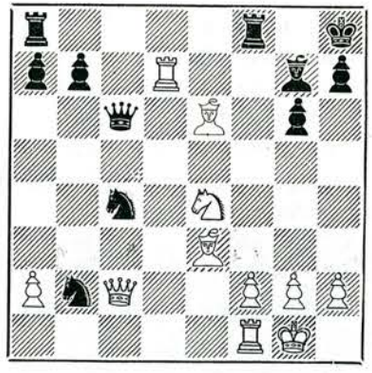

23.	Td7×g7!!	Dc6×e6
24.	Tg7×h7†!	Kh8—g8
25.	Le3—d4!	Uppgivet.

Vits spel är ett mönster av klarhet, skärpa och elegans.

6147. FRANSKT PARTI.

Bogoljubow.	**Donner.**
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lf1—d3	c7—c5
5. Sg1—f3	c5×d4
6. Sf3×d4	e6—e5

Att föredra är nog 6. —, Sc6, som bl. a. Bogoljubow själv spelade mot Lasker i Zürich 1934.

7.	Sd4—f3	d5×e4
8.	Ld3—b5†	Sb8—d7
9.	Sf3×e5	Lf8—b4
10.	Dd1—d4	Lb4×c3†
11.	Dd4×c3	0—0
12.	0—0	Dd8—e7
13.	Lb5×d7	Lc8×d7

Svart litar på sitt 14:e drag och förbiser vits 15:e. Riktigt var 13. —, S×d7, varpå vit, om han vill undvika direkt remispel, får försöka med 14. Sc4.

14.	Lc1—g5	Ld7—b5?

Ställning efter 14. —, Ld7—b5.

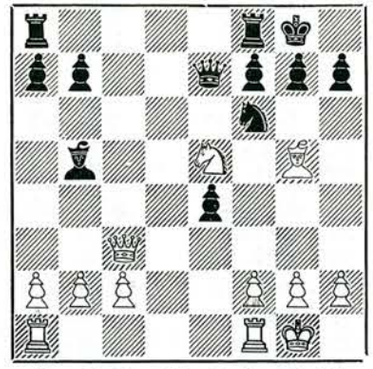

15.	Se5—g4!	Ta8—c8 (?)

Efter 15. —, De6. 16. S×f6, g×f6. 17. L×f6 (17. Lh6, Kh8!), Df5 har väl svart ännu en del remichanser.

16.	Dc3—g3	Kg8—h8
17.	Dg3—h4	Tc8—c6
18.	Tf1—e1	Tc6—e6
19.	Te1—e3	Dc7—c5

Mot hotet Th3 fanns ingen parad.

20.	Sg4×f6	Dc5—f5
21.	g2—g4	Uppgivet.

6148. DAMGAMBIT.

Ståhlberg.	**Alexander.**
1. d2—d4	d7—d5
2. Sg1—f3	Sg8—f6
3. c2—c4	d5×c4
4. e2—e3	e7—e6
5. Lf1×c4	c7—c5
6. 0—0	Sb8—c6
7. Dd1—e2	a7—a6
8. Tf1—d1	b7—b5
9. Lc4—b3	c5—c4
10. Lb3—c2	Sc6—b4
11. Sb1—c3	Sb4×c2
12. De2×c2	Lc8—b7

Erfarenheten visar, att detta drag medför större svårigheter än 12. —, Sd5, säger den teoretiska sakkunskapen.

13.	d4—d5	Dd8—c7
14.	e3—e4	e6—e5
15.	Lc1—g5	Sf6—d7

Hittills är spelet lika med partiet Reshevsky—Flohr, Nottingham 1936, som efter 23 drag togs remi.

Reshevsky drog 16. Le3, varpå följde Lc5. Ståhlbergs idé att föra damspringaren över till kungsflygeln är aggressivare.

16.	Ta1—c1	Lf8—d6
17.	Sc3—e2	0—0
18.	Se2—g3	f7—f6
19.	Lg5—e3	g7—g6

Att tillåta Sf5 vore inte angenämt.

20.	h2—h4	Ta8—c8

Även efter 20. —, Tfc8. 21. h5, Sf8. 22. Sh4, Dd7. 23. Lh6 har svart ett svårt spel.

21.	h4—h5	Sd7—c5
22.	Sf3—h4	Kg8—f7

Alternativet 22. —, Dg7, för att fortsätta med Tc7 och Lc8, hade möjligen varit bättre. På textdraget följer ett vackert slutangrepp.

23.	Dc2—e2	Tf8—g8
24.	h5×g6†	h7×g6

Ställning efter 24. —, h7×g6.

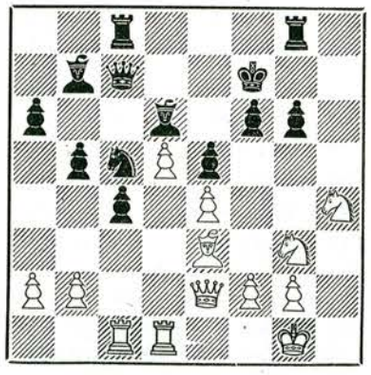

25.	Sg3—f5!!	Ld6—f8

På 25. —, g×f5 avgör 26. Dh5†, Kf8. 27. Lh6†, Ke7. 28. S×f5†, Ke8. 29. Lg7!

26.	Sh4×g6!	Tg8×g6
27.	De2—h5	Dc7—d7
28.	Le3×c5	Tc8×c5
29.	Tc1—c3!	Uppgivet.

Ett parti med resp. olyckslöpare och lyckospringare!

6149. DAMGAMBIT.

	Klein.	**Alexander.**
1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	d5×c4
3.	e2—e3	e7—e5
4.	Lf1×c4	Lf8—b4†(?)

Mindre gott. Riktigt är 4. —, e×d4. 5. e×d4, Ld6.

5.	Sb1—c3	e5×d4
6.	e3×d4	Sb8—c6
7.	Sg1—e2	Sg8—f6
8.	d4—d5!	Lb4×c3†

Tvunget. Vit behåller nu partiet igenom det betydligt bättre spelet, allt till följd av svarts svaga 4:e drag.

9.	Se2×c3	Sc6—e5
10.	0—0	0—0

Naturligtvis ej 10. —, S×c4 för 11. Da4† och det hotar även Te1†.

11.	Lc4—b3	Lc8—f5
12.	Dd1—d4	Tf8—e8
13.	Tf1—d1	a7—a6
14.	Lc1—f4	Se5—g6
15.	Ta1—c1	Ta8—c8
16.	Lf4—g5	Dd8—d6
17.	Lg5×f6	g7×f6

För mindre än en försvagad kungsställning kom svart inte undan. Ännu oangenämare vore 17. —, D×f6. 18. D×f6, g×f6. 19. d6!

18.	Lb3—c2	Lf5×c2
19.	Tc1×c2	c7—c5 (?)

Något större utsikter bjöd 19. —, De5; för vit är då kanske 20. Te2 bäst.

20.	Dd4—g4	Kg8—h8
21.	g2—g3	Dd6—e5
22.	Tc2—e2	f6—f5
23.	Dg4—a4!	De5—b8
24.	Da4—d7	Te8×e2
25.	Sc3×e2	f5—f4
26.	Dd7—f5	f4×g3
27.	h2×g3	Kh8—g7
28.	d5—d6	Tc8—c6
29.	Df5—d5	Db8—d8
30.	Se2—c3	Dd8—d7
31.	Sc3—e4	b7—b6
32.	f2—f4	Tc6—c8
33.	f4—f5	Sg6—f8
34.	Dd5—e5†	Uppgivet.

En övertygande seger.

6150. SKANDINAVISKT PARTI.

	Wade.	**Tartakower.**
1.	e2—e4	Sb8—c6
2.	Sg1—f3	d7—d5
3.	e4×d5	Dd8×d5
4.	Sb1—c3	Dd5—a5
5.	Lf1—b5	Lc8—d7
6.	Dd1—e2	a7—a6
7.	Lb5—a4	e7—e6
8.	0—0	Lf8—d6
9.	d2—d4	Da5—h5
10.	h2—h3	Sg8—f6
11.	Sc3—e4	Sf6×e4
12.	De2×e4	0—0

13.	c2—c3	f7—f5
14.	De4—h4	Dh5—g6
15.	Tf1—e1	h7—h6
16.	Lc1—f4	Ta8—e8
17.	Lf4×d6	c7×d6
18.	Dh4—f4	e6—e5

Ett framtvingat bondeoffer, som dock ger svart goda motchanser.

19.	d4×e5	d6×e5
20.	La4—b3†	Kg8—h7
21.	Sf3×e5	Sc6×e5
22.	Te1×e5	Ld7—c6
23.	g2—g3	Dg6—h5

På 24. T×e8 följer nu 24. —, D×h3.

24.	Lb3—d5	Lc6×d5
25.	Te5×d5	Dh5×h3
26.	Td5—d7	Te8—e4
27.	Df4—c7	Te4—g4
28.	Ta1—e1	Tf8—f6
29.	Dc7—e5	Tf6—g6

Bäst att ha g7 ordentligt garderad . . .

Ställning efter 29. —, Tf6—g6.

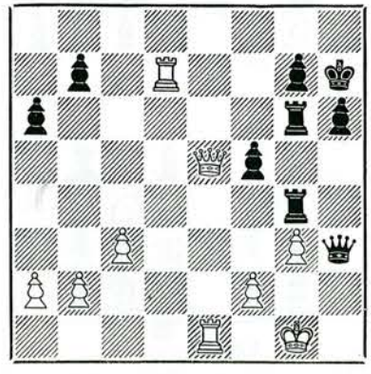

30.	Td7×g7†!	Tg6×g7
31.	De5×f5†	Kh7—h8
32.	Te1—e8†	Tg7—g8
33.	Te8×g8†	Kh8—g8
34.	Df5—c8†	Kg8—f7

och efter damschackar fram till 51:a draget konstaterades remi!

6151. DAMGAMBIT.

	von Scheltinga.	**Alexander.**
1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	d5×c4
3.	Sg1—f3	Sg8—f6
4.	e2—e3	e7—e6
5.	Lf1×c4	c7—c5
6.	0—0	a7—a6
7.	Dd1—e2	b7—b5
8.	Lc4—d3	Sb8—c6

Den av svart valda varianten, som går under namnet "Den Påskyndande fianchetton", är inte utan risker. Vid energiskt spel av vit — som i detta parti! — är det nätt och jämt att svart kan hålla sig flytande.

9.	a2—a4	c5—c4

Efter 9. —, b4 får vit fältet c4 för springaren, medan han nu får överlägsenhet i centrum.

10.	Ld3—c2	Lc8—b7
11.	a4×b5	a6×b5
12.	Ta1×a8	Dd8×a8
13.	Sb1—c3	Lb7—a6
14.	e3—e4	Sc6—b4
15.	d4—d5	Sb4×c2
16.	De2×c2	Lf8—c5
17.	d5×e6	f7×e6
18.	e4—e5	Sf6—d7
19.	Sf3—g5!	Da8—c6
20.	f2—f4	g7—g6
21.	Sc3—e4	La6—b7
22.	Se4—f6†	Sd7×f6
23.	e5×f6	Dc6—c5†
24.	Kg1—h1	Dc5—f5
25.	f6—f7†	Ke8—e7
26.	Dc2—f2	h7—h6
27.	Df2—b6	Df5—d5
28.	Db6—c7†	Dd5—d7
29.	Dc7—e5	Th8—f8

Ställning efter 29. —, Th8—f8.

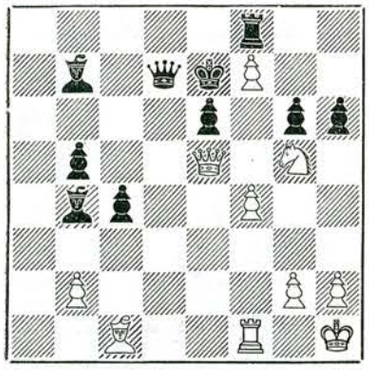

30.	Sg5×e6!	Dd7×e6
31.	De5×b5	De6—e4
32.	Db5×b4†	Ke7×f7
33.	Tf1—f3??	— —

Trots sitt genomgående energiska spel kan vit inte räkna med att kunna vinna partiet — svart har försvarat sig ypperligt! I stället för det svaga textdraget (tidsnöd?) fanns 33. Dd2, Td8. 34. Df2.

33.	— —	Tf8—d8
34.	Lc1—e3	Td8—d1†

Ställning efter 34. —, Td8—d1†.

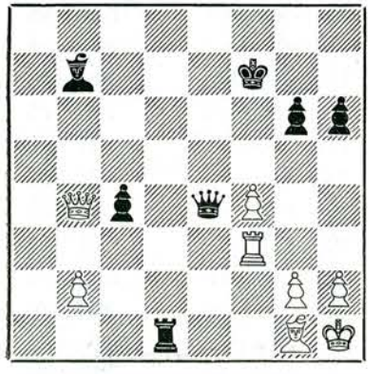

35.	Le3—g1	De4×f3!

Uppgivet.

Är det sådant som kallas otur i schack?!

6152. INDISKT PARTI.

Mar del Plata 1951.

Martin.		Jul. Bolbochan.	
1. d4,	Sf6	2. c4,	e6
3. Sc3,	Lb4	4. e3,	0—0
5. Ld3,	c5	6. Sf3,	d5
7. 0—0,	Sc6	8. a3,	L×c3

Bruklig är även fortsättningen 8. —, c×d4. 9. e×d4, d×c4. 10. L×c4, Le7.

9. b×c3, d×c4

I partiet Aljechin—Keres, A. V. R. O. 1938, följde 9. —, b6. 10. a4. Fortsättningarna i föreliggande parti tycks bereda vit en del problem.

10. L×c4, Dc7 11. De2, e5
12. d5

Ser ut att vara det enda möjliga. Ändå får vi nu genomlida en svår period. Vad är orsaken?

12. —, e4 13. d×c6, Lg4!
14. c×b7, Tab8 15. Tab1,

Ställning efter 15. Tab1.

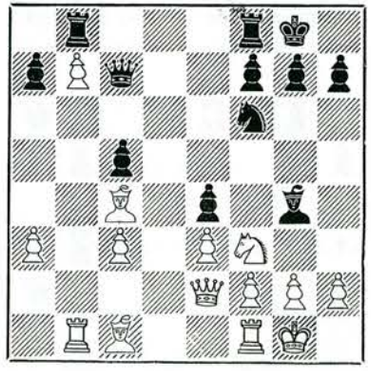

15. —, Lh5!

Med hotet Sg4.

16. Dc2, e×f3 17. Te1, Tfe8

Numera vore Sg4 verkningslöst.

18. e4, T×b7 19. T×b7, D×b7
20. Lf4, f×g2 21. Dd3, Lg6
22. f3, Sh5 23. Le3, Dc7
24. K×g2 (?)

Hittills har vit försvarat sig bra i sitt svåra läge och kommit på fötter igen. Textdraget är en oförsiktighet. Bättre 24. Dd2.

24. —, Sf4† 25. L×f4, D×f4
26. De3, Dh4 27. Td1, h6
28. D×c5?

Och nu ett svårt förbiseende efter påfrestningarna.

28. —, L×e4! 29. f×e4, Dg4†
30. Kf2, D×d1 31. Ld5, Tb8
32. Dc7, Tb2† Uppgivet.

6153. GRÜNFELDS FÖRSVAR.

Mar del Plata 1951.

Solis.		Jul. Bolbochan.	
1. d4,	Sf6	2. c4,	g6
3. Sc3,	d5	4. Lf4,	Lg7
5. e3,	0—0	6. c×d5,	S×d5
7. S×d5,	D×d5	8. L×c7	

Inte att rekommendera, säger teorin kort och gott. Nya bidrag till de fåtaliga praktiska exemplen är dock välkomna. Svart har nu två drag, Sa6 och Sc6. Det senare är bäst.

8. —, Sc6 9. Se2, Lg4
10. f3, L×f3(?)

Ställning efter 10. —, L×f3.

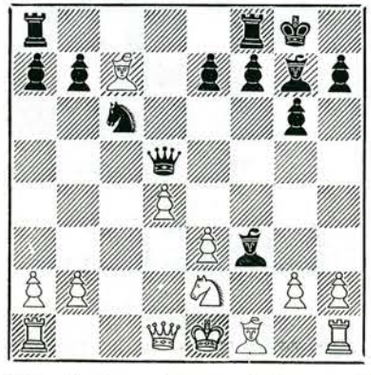

Lilienthal spelade mot Keres 1939 10. —, Tac8. 11. Lf4, Da5†. 12. Sc3, e5. 13. d×e5, Le6 och fick bättre chanser.

11. g×f3?

Bättre 11. Sc3!, Dd7! 12. D×f3, D×c7. 13. Lb5; eller 11. —, L×d1. 12. S×d5, Lg4. 13. Lb5 med gott spel för vit.

11. —, D×f3 12. Tg1, D×e3
13. Lf4, De4 14. Lg2, Df5
15. L×c6

Springaren måste oskadliggöras. Kvar står emellertid närmast olösliga problem för vit att bringa kungen i någorlunda säkerhet.

15. —, b×c6 16. Dd2, c5
17. Lh6

Onekligen är svarts löpare farligare än den vita. Men bytet kostar också dyrbar tid — och bonde.

17. —, L×h6 18. D×h6, c×d4
19. S×d4, De5† 20. Se2, D×b2
21. Kf2, Tac8 22. Tgb1, De5
23. Df4, Dc5† 24. Kf1

Eller 24. Dg3, Dh5 och ev. Tc2.

24. —, Dd5 25. Dd4, Dh5
26. Tc1, Tcd8 27. D×a7, Td6
28. Dg1, Tfd8 29. Dg2, Tf6†
30. Ke1, Da5 31. Tc3, Td3
32. Tc1, Tff3 33. Tc2, h5
34. Td2, T×c3 35. S×c3, D×c3
Uppgivet.

6154. KUNGSINDISKT PARTI.

Mar del Plata 1951.

Bauzà.		Jac. Bolbochan.	
1. Sf3,	Sf6	2. d4,	g6
3. c4,	Lg7	4. Sc3,	0—0
5. e3,	d6	6. Le2,	Sbd7
7. 0—0,	e5	8. Dc2,	c6
9. b3,	Te8	10. Td1,	Da5
11. d5,	c5	12. Sb5,	Lf8
13. Lb2,	Dd8	14. a3,	a6
15. Sc3,	Lg7	16. b4,	b6
17. Sa4,	Sf8	18. Se1,	h5
19. b×c5	b×c5	20. Lc3,	

Ställning efter 20. Lb2—c3.

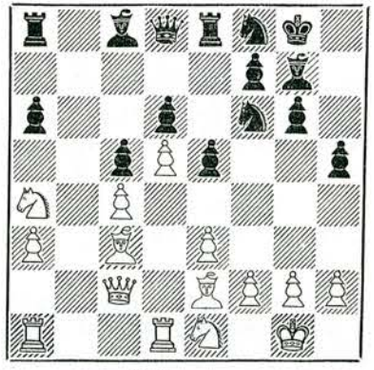

20. —, Se4

Med detta finurliga drag befriar sig svart på en gång ur sitt rätt trängda läge. Springaren kan inte slås på grund av Lf5. (21. D×e4, Lf5. 22. Df3, Lg4 etc.)

21. Ld3,

Bättre 21. Lb2, f5. 22. Sc3.

21. —, S×c3 22. S×c3, e4!
23. Le2, Da5

Så lätt kan rollerna bli omkastade. Vit har nu ett svårt spel och finner inget försvar.

24. Tac1, Lf5 25. Sa4, Tab8
26. Tcb1, Ld7 27. T×b8, T×b8
28. S×c5

Förtvivlan.

28. —, d×c5 29. D×e4, La4
30. Tb1, Tb2! 31. Lf1, Lc2

Uppgivet.

6155. FRANSKT SPRINGARSPEL.

Mar del Plata 1951.

Dantes.		Wexler.	
1. e4,	d6	2. d4,	Sf6
3. Sc3,	Sbd7	4. Lc4,	e5
5. Sf3,	Le7	6. h3,	0—0
7. Le3,	c6	8. a4,	Dc7
9. 0—0,	e×d4		

Att uppge centrum tillåter i allmänhet inte läroböckerna. Svart borde således bestraffas, men likväl vinner han spelet.

10. S×d4, Sc5 11. Df3, Te8
12. Sf5, L×f5 13. D×f5

Man kan inte klandra vit, som står friare och har löparparet.

13. —, Lf8 14. f3, d5
15. La2, Ld6 16. Ld4, d×e4
17. L×f6

Säkerligen förhastat. Bättre 17. f×e4.

17. —, g×f6 18. D×f6, Le5
19. Dg5†, Kh8 20. f×e4, Tg8
21. Dh5, Ld4† 22. Kh1, Dg3
23. Df3, Dg5 24. Tad1, Le5
25. b4, Se6 26. Se2, Tg6
27. g4,

Det är svårt att hitta något mot svarts många hot, Tag8, Tf6, Lc7.

27. —, Dh4 28. L×e6, f×e6
29. Td7, Tf6 30. Dg2, Taf8
31. T×f6, T×f6 32. Sg1, De1
33. De2

Ställning efter 33. Dg2—e2.

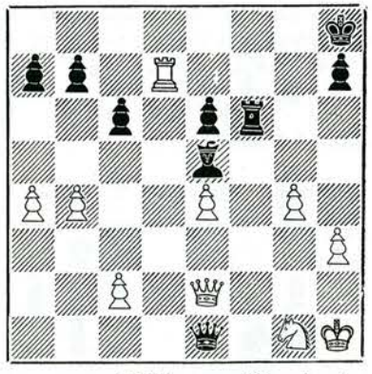

33. —, Tf2! Uppgivet.

6156. DAMINDISKT PARTI.

Mar del Plata 1951.

Quimard.		Wexler.	
1. d4,	Sf6	2. c4,	e6
3. Sf3,	b6	4. g3,	Lb7
5. Lg2,	Le7	6. 0—0,	0—0
7. Sc3,	Se4	8. Ld2,	

Då här nästan alltid spelas 8. Dc2 eller möjligen 8. S×e4, beror det väl på att textdraget anses något för passivt.

8. —, S×d2

Att föredra är 8. —, f5.

9. D×d2, d6 10. e4, Sd7
11. Tad1, c6

Svart vill bestämt ha ett "igelkottsförsvar", men taggarna är inte tillräckligt vassa.

12. Se1, Dc7 13. f4, a6
14. a4, Tad8 15. Sc2, f5

Påhlman förordar här 15. —, f6 åtföljt av g6. Jojo.

16. e×f5, e×f5 17. Se3, g6
18. g4, f×g4 19. S×g4, Sf6
20. Sh6†, Kg7 21. f5, d5
22. Kh1, d×c4 23. Tg1, Sh5
24. f×g6, h×g6 25. Le4, Sf4
26. Tdf1, g5 27. Sf5†, Kh8

27. —, Kf6 hjälper inte.

Ställning efter 27. —, Kg7—h8.

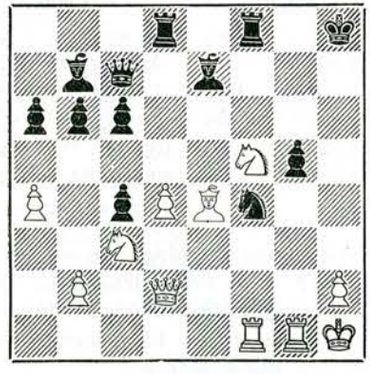

28. T×f4!, g×f4 29. Dg2, Lb4
30. Se7!

Bra problemslut.

6157. DAMGAMBIT.

Mar del Plata 1951.

Rosetto.		Flores.	
1. d4,	d5	2. c4,	e6
3. Sc3,	c6	4. g3,	d×c4
5. Lg2,	a6	6. a4,	Sf6
7. Sf3,	Lb4	8. 0—0,	0—0
9. Se5,	Sd5	10. Sa2,	Le7
11. S×c4,	c5	12. e4,	Sb6
13. S×b6,	D×b6	14. d×c5,	L×c5
15. Sc3,	Sc6	16. a5	

Spelöppningen har utfallit något till svarts fördel. Vit ser i textdraget en chans till motspel, men troligen kan svart utan större risk slå bonden. T. ex. 16. —, S×a5. 17. Sa4, Dc7, och hur skall vit fortsätta? 18. S×c5, D×c5. 19. Le3, Dc7 eller Db5. Vit står bra, men om det uppväger minusbonden är frågan.

16. —, Dc7 17. Lf4, e5
18. Sd5, Dd6 19. Le3, Sd4
20. b4, La7 21. f4,

Vit står inte bra, svart hotar bl. a. f7—f5. Med textfortsättningen sätter vit sin lit till ett mellandrag, men förbiser — ett mellandrag!

21. —, Le6 22. f×e5, D×e5
23. Kh1

Eller 23. Lf2, Tac8 med starkt spel för svart.

23. —, L×d5 24. Lf4

Ställning efter 24. Le3—f4.

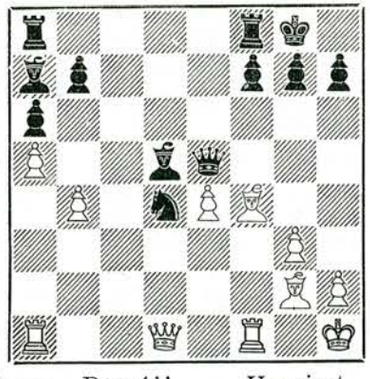

24. —, D×e4!! Uppgivet.

BAD PYRMONT 1951.

6158. INDISKT PARTI.

Gligoric.		Kramer.	
1. d4,	Sf6	2. c4,	e6
3. Sc3,	Lb4	4. Sf3,	b6
5. Db3,	a5	6. a3,	L×c3†
7. b×c3,	d6	8. a4,	Sbd7
9. Sd2,	Lb7	10. f3,	e5
11. e4,	0—0	12. g3,	Te8
13. Lg2,	Sf8	14. 0—0	Se6
15. Lb2,	Sh5	16. Tf2,	Tb8

Syftar till en sprängning genom (La6), c6 och b6—b5. Den kommer dock inte till utförande.

17. Te1,	La6	18. Sf1,	c6
19. Se3,	g6	20. Dd1,	Dc7

På 20. —, b5 följer 21. a×b5, c×b5. 22. c×b5, L×c5. 23. d×e5, d×e5. 24. c4 med bondevinst.

21. La3,	Tbd8	22. Td2,	f6
23. Db3,	Kh8	24. Dd1	

Endast skenbart planlöst. Nu börjar i stället det stora spelet om de svaga punkterna i svarts ställning.

24. —,	Shg7	25. Db1,	h5

I trånga ställningar är det nästan omöjligt att undvika sådana drag, som på ett eller annat sätt underlättar motspelarens uppgift.

26. Ted1,	h4	27. Tb2,	e×d4

Härtill ser sig svart nödd och tvungen för att upphäva trycket mot d6. Vit får ett vackert och starkt bondecentrum, och kan ostörd bygga upp en idealposition.

28. c×d4,	Tb8	29. f4,	Ted8
30. f5,	g×f5	31. e×f5,	Sg5
32. g×h4,	Sh7	33. De4,	Te8
34. Df4,	Sh5	35. Df3,	De7
36. Tb3,	Df7	37. d5,	c5
38. Sg4,	Dg7	39. Tc3,	Te7
40. Lc1,	Df7	41. Sh6,	De8
42. Lf1,	T8b7	43. T1d3,	Te5
44. Te3,	Tbe7	45. Kf2,	Sg7

Ställning efter 45. —, Sh5—g7

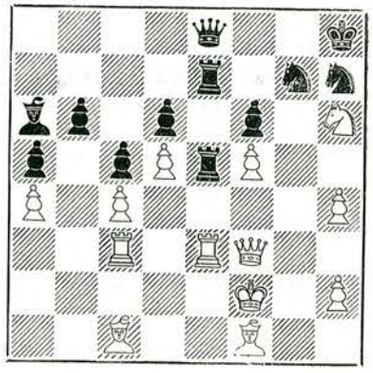

En intressant ställning! Vit avgör partiet i några drag.

46. T×e5,	d×e5		

Ej 46. —, T×e5 för 47. Lf4.

47. Ta3,	Td7	48. Le2,	Td6
49. Dg4,	Lc8	50. Dg6!,	Td7
51. Tg3,	De7	52. Lh5,	Sf8
53. Dg4,	Kh7	54. Sf7	Uppg.

Gediget och instruktivt spelat av zonsegraren.

6159. SPANSKT PARTI.

Unzicker.		Prins.	
1. e4,	e5	2. Sf3,	Sc6
3. Lb5,	a6	4. La4,	Sf6
5. 0—0,	Le7	6. Te1,	b5
7. Lb3,	d6	8. c3,	Sa5
9. Lc2,	c5	10. d4,	Dc7
11. Sbd2,	c×d4	12. c×d4,	Sc6
13. h3			

Även denna öppning kan avlockas nya sidor — vi avser dragen 13—17, som veterligt inte har någon tidigare motsvarighet (eller hur? hrr Bruno Bassi och Börje Norén!).

13. —,	e×d4	14. Sb3,	Sb4
15. Lb1,	d3	16. Sbd4,	Lb7
17. Ld2,	Sc2		

Ställning efter 17. —, Sb4—c2.

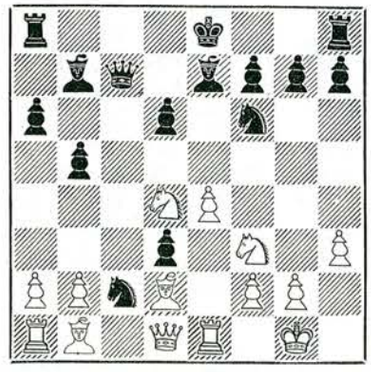

18. S×c2,	d×c2	19. L×c2,	0—0
20. Tc1,	Db6	21. Lc3,	Tae8
22. Dd3,	g6		

Det hotade L×f6 jämte e5. Nu åter hotar vit Dd3—d2—h6, och mot detta tillgriper svart ett bondeoffer för att få löparen från diagonalen.

23. Dd2,	b4		

Ställning efter 23. —, b5—b4.

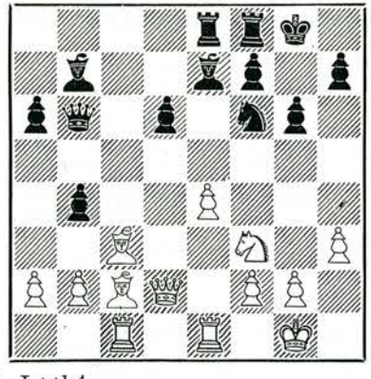

24. L×b4			

Mattangreppsförsöket 23. Ld4 strandar tyvärr. T. ex. 24. —, Da5! (Ej 24. Db5 för 25. La4!!, D×a4. 26. Dh6 och Sg5). 25. g4, Sd7!

24. —,	d5	25. La5,	Da7
26. e×d5,	L×d5	27. Dd4!	

Säkerligen det mest logiska draget. Vit behåller en klar fördel i slutspelet. Detta bjuder för övrigt på många fina poänger.

27. —,	D×d4	28. S×d4,	Lc5
29. Sb3,	La7	30. Lb4,	T×e1†
31. T×e1,	Tc8	32. Lc3,	Sd7
33. Ld3,	Ta8	34. L×a6,	Lb6
35. Td1	Le6	36. Lb5,	T×a2
37. T×d7,	L×b3	38. Tb7,	La7
39. La6!,	T×a6	40. T×b3,	Ta1†
41. Kh2,	f5	42. Kg3,	Tf1
43. Tb7!,	L×f2†	44. Kf4!	Lh4†
45. Ke5,	Tf2	46. Ke6,	Lg3
47. Tg7†,	Kf8	48. T×h7,	Te2
49. Kf6,	Ke8	50. K×g6,	f4
51. Kf5,	T×g2	52. Ke6,	Kd8
53. Le5,	Kc8	54. Tc7†	Uppg.

(54. —, Kd8. 55. Tb7!).

6160. FRANSKT PARTI.

Paoli.		Kübart.	
1. e4,	e6	2. d4,	d5
3. Sc3,	Lb4	4. Se2,	d×e4
5. a3,	Le7	6. S×e4,	Sc6!
7. c3			

Bättre 7. Le3. Eller 7. g4!?, Aljechin—Euwe 1935.

7. —,	e5!	8. d5,	Sb8
9. c4,	f5	10. S4c3,	Sf6
11. Sg3,	0—0	12. Le2,	a5
13. 0—0,	Sa6	14. Dc2	

Här måste 14. f4 ske.

14. —,	f4	15. Sge4,	Sc5
16. Ld3,	S×d3	17. D×d3,	S×e4
18. D×e4,	Ld6	19. Ld2,	Dh4

Nu hotar svart att Tf8—f6—h6 spela upp ett starkt kungsangrepp. Försvararen har ingen lätt uppgift.

20. c5			

För att åtminstone kunna besvara Lf5 med Dc4.

20. —,	L×c5	21. D×e5,	Ld6
22. Dd4,	b6	23. b4,	Tf6
24. Se2,	La6	25. Tfe1,	Taf8
26. Tac1,	Tg6	27. De4,	L×e2
28. T×e2			

Ställning efter 28. Te1×e2.

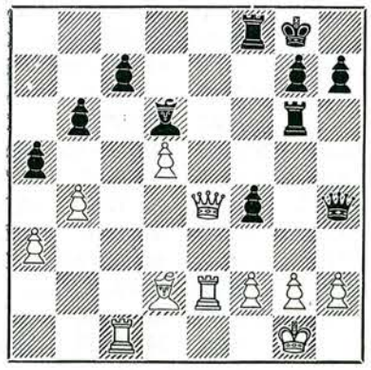

28. —, T×g2†!!

Ett effektfullt slutangrepp.

29. D×g2, f3 30. Te4

Ännu det bästa, men otillräckligt.

30. —,	D×e4	31. Dh3,	Tf6
32. Te1,	D×d5	33. Lc3,	Tg6†
34. Kh1,	h6	35. Te3,	Dd1†
36. Le1,	Tf6	37. b×a5,	Lc5
38. Te8†,	Kh7	39. Dc8,	Lf8!
40. D×c7,	Dd3!	41. Dg3,	Tg6
42. Dh3,	Tg2!	43. D×g2,	f×g2†
44. K×g2,	Dg6†	Uppgivet.	

Partiet tillerkändes första skönhetspriset.

MÅNADENS SPECIALPARTI.

6161. SICILIANSKT PARTI.

1. e4,	c5	2. Sf3,	Sc6
3. d4,	c×d4	4. S×d4,	Sf6
5. Sc3,	d6	6. g3,	g6
7. Lg2,	S×d4	8. D×d4,	Lg7
9. Le3,	0—0	10. 0—0,	Le6
11. Dd2,	Dc8	12. Tfe1,	Dc4
13. Ld4,	Tfc8	14. e5,	Sg4
15. L×g2,	d×e5	16. L×c8,	L×c8
17. Le3,	Lb7	18. Dd7,	Lf3
19. h3,	Sf6	20. Dd3,	De6
21. Ld4,	Lc6	22. Df1,	Se8
23. Kh2,	Df5	24. Lc5,	Sd6
25. Tad1,	D×c2	26. L×d6,	e×d6
27. T×d6,	Lb7	28. Te2,	Df5
29. Ted2,	Lf8	30. Td7,	Lc6
31. Tc7,	Tc8	32. T×c8,	D×c8
33. Sd5,	Db7	34. Dc4,	h5
35. De4,	Ld6	36. b3,	Kg7
37. h4,	a6	38. Dc4,	Lb8
39. Sb4,	Lb5	40. Dd5,	Db6
41. Tc2,	Df6	42. a4,	Lf1
43. Dd1,	a5	44. Sc6,	Df5
45. D×f1,	D×c2	46. S×b8,	e4
47. Da1†,	Kg8	48. Dd4,	D×b3
49. Sd7,	Dd3	50. Sf6†,	Kg7
51. S×h5†,	Kf8	52. Dh8†,	Ke7
53. De5†,	Kf8		

Svart blev tränga i speläppningen och mittspelet — förlorade eller oftrade kvalitet; han kämpade hårt för att finna någon blotta hos motståndaren, men denne var på sin vakt och hemförde en välförtjänt seger. Vem är nu "denne"? Jo, holländaren Prins, som i Bad Pyrmont med delad 3—4 pris gick in på "plats" för nästa års interzonala turnering. I detta parti slog Prins ingen mindre än turneringssegraren Gligoric! Dennes enda förlust.

———

6162. DAMGAMBIT.

Schwarsheide 1951.

Mueller.		Franz.	
1. d4,	d5	2. c4,	c6
3. Sf3,	Sf6	4. Sc3,	e6
5. e3,	Sbd7	6. Ld3,	d×c4
7. L×c4,	b5	8. Ld3,	Lb7

Som förstärkning av Meranervarianten betraktat, har svarts lovvärda ansträngningar vår sympati. Men det går alldeles för bra för att vara sant.

9. e4,	b4	10. e5,	b×c3
11. e×f6,	c×b2	12. f×g7,	L×g7
13. L×b2,	c5	14. 0—0,	c×d4
15. Lb5,	Tg8	16. Dd3,	Le5!
17. Te1,	Df6	18. L×d7†,	Kd8

Ställning efter 18. —, Ke8—d8.

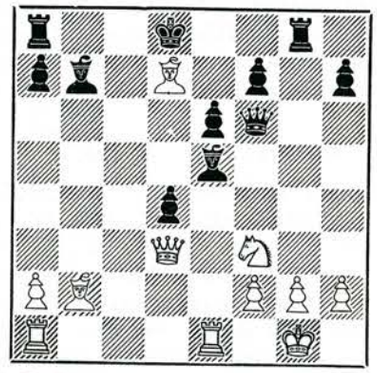

19. Lc6 (?)

Trots intensivt stirrande (tänkande?) på brädet hittade vit inget annat och förlorar nu snabbt.

Den intressanta ställningen överlåtes åt våra läsares omvårdnad.

19. —,	L×c6	20. S×e5,	T×g2†
21. Kh1,	T×h2†!	22. K×h2,	Dh4†
Uppgivet.			

6163. DAMGAMBIT.

Spelat 1951 i Jaroslav (viktig järnvägsknut och industristad vid övre Volga. 298.000 inv. 1939. Norstedts Uppslagsbok!).

Aratovsky.		Samkovic.	
1. d4,	d5	2. c4,	e6
3. Sc3,	c6	4. e4,	d×e4
5. S×e4,	Lb4	6. Ld2,	D×d4
7. L×b4,	D×e4†	8. Le2,	Sa6

Det teoretiska draget, 8. —, Sd7 är veterligt icke vederlagt; även med en och annan liten förstärkning av vits angrepp får väl hans bondeoffer anses något tvivelaktigt. Kotov har spelat textdraget några gånger, hans förlust mot Bronstein i Budapest 1950 är mest bekant.

9. Lf8

Förbluffande — men knappast tillrådligt. Lustigt nog står löparen kvar på f8 i 10 (!) drag. Bronstein drog 9. Lc3.

9. —,	D×g2	10. Dd6,	Ld7
11. Lf3,	Dg5	12. h4,	Df6
13. 0-0-0,	0-0-0		

Svart befriar sig snart ur den tillfälliga gastkramningen, ty vit hinner inte med att utveckla springaren och öka sitt tryck genom torndubblering. Därmed är det originella draget Lf8 utdömt.

14. Td3,	h5	15. Se2,	e5
16. Da3,	Dh6†	17. Td2,	Lg4
18. Td1,	L×f3	19. L×g7	

Det enda tänkbara.

19. —,	T×d2	20. L×h6,	T×d1†
21. K×d1,	L×e2	22. K×e2,	S×h6

Slutet blir att damen får en hopplös uppgift mot övermakten: hur hon till sist blir instängd och inte kan undgå erövring är inte utan intresse.

23. Dg3,	Te8	24. Dg5,	Te6
25. D×h5,	Sb4	26. a3,	Sc2
27. Kd3,	Sd4	28. c5	

Ställning efter 28. c5.

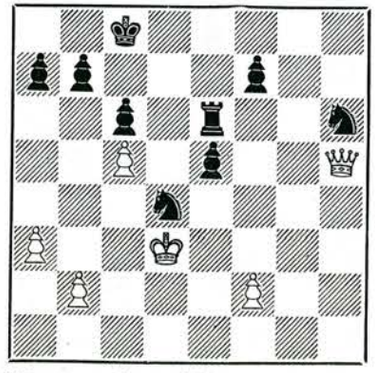

Här var sista tillfället att undvika direkt damförlust. Men det kan ju vara detsamma, eftersom partiet ändå inte går att rädda.

28. —,	Sf3	29. Ke3,	e4
30. b4,	a6	31. Kf4,	Kd7
32. a4,	Ke7	Uppgivet.	

Resten är enkelt, kungen till g7 och tornet till e5!

6164. SPANSKT PARTI.

Kvalificeringsturn. för ryska mästerskapet.

	Zerdev.		Vistanickis.
1.	e4,	e5	
2.	Sf3,	Sc6	
3.	Lb5,	a6	
4.	La4,	Sf6	
5.	0—0,	Le7	
6.	Te1,	b5	
7.	Lb3,	0—0	
8.	d4,	d6	
9.	c3,	Lg4	
10.	Le3,	e×d4	
11.	c×d4,	Sa5	
12.	Lc2,	Sc4	
13.	Lc1,	c5	
14.	b3,	Sb6	
15.	Sbd2,	Tc8	
16.	Lb2,	c4	
17.	b×c4,	S×c4	
18.	S×c4,	b×c4	
19.	Lc3,	d5	
20.	e5,	Se8	
21.	h3,	Lh5	
22.	Lf5,	Tb8	
23.	Da4,	L×f3	
24.	La5,	Sc7	

Vad händer nu på 25. Dc6?

—, Lb4! med hotet Dg5.
Ja, svart klarar sig fint genom 25.

Ställning efter 24.—, Se8—c7.

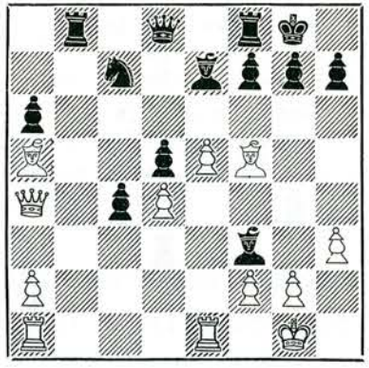

25.	g×f3,	Lh4!	
26.	f4,	L×f2†!	
27.	K×f2,	Dh4†	
28.	Kg2,	Tb2†	
29.	Lc2,	Se6	
30.	Ld2,	S×d4	
31.	Tac1,	Dh5!	
		Uppgivet.	

6165. SICILIANSKT PARTI.

Från landskampen Finland—Sverige.

	E. Böök.		Z. Nilsson
1.	e2—e4		c7—c5
2.	Sg1—f3		d7—d6
3.	d2—d4		c5×d4
4.	Sf3×d4		Sg8—f6
5.	f2—f3		— —

Så spelade Böök också mot Lundin i radiopartiet 1946 (se TfS okt. 1946). Draget tvingar svart till omedelbar motaktion i centrum, som annars befästes med c4.

5.	— —		e7—e5
6.	Lf1—b5†		Lb8—d7

Lundin lancerade här 6. —, Sb8—d7 och nådde efter 7. Sf5, d5! 8. e×d5, a6. 9. L×d7†, D×d7. 10. Se3 b5! utjämning. Med hänsyn till vits stora — och svarts ringa! — förtrogenhet med denna variant, väljer svart emellertid det äldre spelsättet.

7.	Lb5×d7†		Dd8×d7
8.	Sd4—f5		d6—d5
9.	Lc1—g5		d5—d4

Nödvändigt, ty som Euwe påpekat, kommer vit i fördel efter 9. —, d×e4. 10. L×f6, D×d1†. 11. K×d1, g×f6. 12. f×e4 på grund av sin starkt postearde springare på f5. Textdraget undviker dambyte och efter avslag på f6 måste vit räkna med svarts angreppsmöjligheter på den öppna g-linjen.

10.	c2—c3		Sb8—c6
11.	0—0		0—0—0

Lika följdriktigt som nödvändigt, ty någon annan möjlighet att fullborda den svarta utvecklingen gives ej.

12.	Dd1—a4		Dd7—e6
13.	b2—b4		Kc8—b8
14.	Tf1—d1		h7—h6
15.	Lg5—h4		g7—g6
16.	c3×d4		— —

Efter detta drag råkar vit i svårigheter men alternativet 16. L×f6 (16. Sg3, g5) D×f6. 17. Sg3, d×c3, verkar inte tilltalande. Bäst är därför 16. b5,, Se7. 17. S×e7. (17. Se3, Lg7) L×e7, men svart har fribonde och utvecklingsförsprång.

16.	— —		g6×f5
17.	d4—d5		Sf6×d5!
18.	Lh4×d8		Sd5—e3

Återvinner den offrade kvalitén, men som det visar sig hade 18. —, Sd5×b4 varit chansrikare. T. ex. 18. —, Sd×b4. 19. Lh4, Lc5†. 20. Kh1, f×e4. 21. f×e4, Dg4 med starkt angrepp. På textfortsättningen finner vit glänsande parader.

19.	Sb1—c3		Se3×d1
20.	Ta1×d1		Lf8×b4
21.	Ld8—c7†!		Kb8×c7
22.	Sc3—d5†		Kc7—c8
23.	Td1—c1!		— —

23. S×b4, räddar inte pjäsen. 23. S×b4, Dc4. 24. a3, a5. På textdraget finner svart intet bättre än att ge tillbaka den, då vit annars erövrar abonden (23. —, a5. 24. a3, Ld2. 25. Tc2) och framtvingar remi.

23.	— —		Kc8—b8
24.	Sd5×b4		Sc6×b4
25.	Da4×b4		f5×e4
26.	f3×e4		De6×a2

Svart har svårt att göra sin merbonde gällande, då en framryckning med denna skulle försvaga kungsställningen och beslutar sig därför att skaffa sig två förbundna fribönder. Med en serie eleganta drag framtvingar emellertid vit remi.

27.	Db4—d6†		Kb8—a8
28.	Dd6×e5		Ta8—g8
29.	De5—g7!		f7—f6
30.	Dg7—g4!		a7—a5
31.	Tc1—c8†		Tg8×c8
32.	Dg4×c8†		Ka8—a7
33.	Dc8—c5†		Ka7—a6
34.	Dc5—d6†		b7—b6
35.	Dd6—d3†		Remi

(Anm. av Z. Nilsson)

FRITZ KAIJSER

har på TfS:s begäran i sina kommentarer till efterföljande parti utförligt uppehållit sig vid spelöppningen. Han har intresserat sig för ett antal närmast okända fortsättningar särskilt i Spanskt parti. Fleråriga undersökningar och praktiskt utprovande vid brädet, när tillfälle givits, har resulterat i mycket av intresse. Material finns säkerligen till en större avhandling. Så småningom kanske den ser dagens ljus — för det torde den tåla.

6166. SPANSKT PARTI.

Stockholms schacksällskaps vinterturnering.

	Sköld.		Kaijser.
1.	e2—e4		e7—e5
2.	Sg1—f3		Sb8—c6
3.	Lf1—b5		f7—f5
4.	Sb1—c3		Lf8—b4!?

En nyhet. Prognosen på övriga drag. Sf6 och f5×e4 är dålig.

5.	Dd1—e2		— —

Vit har här valet mellan många drag. Bäst är måhända 0—0. I ett parti Sundström—Kaijser 1949 följde 5. S—d5?, f×e4. 6. ×b4, f×f3. 7. L×c6, b×c6. 8. D×f3, S—f6. 9. 0—0, 0—0. 10. a4, a5 och svart vann snabbt.

Huvudvarianten är följande:

5. L×c6, b×c6! 6. S×e5, D—f6. 7. d4 (på 7. f4 följer likaledes f×e4) f×e (även La6 kommer här i betraktande). 8. 0—0, L×c3. 9. b×c3, d6! 10. S×c6, Ld7. 11. Dh5† (el. 11. Sb4, Se7. 12. f3, Lb5. 13. Tf2, 0—0 resp. 11. Sa5, Dg6. 12. f3, Sf6. 13. f×e4, 0—0!) D—f7! 12. D×f7, K×f7. 13. d5 (el. 13. Sb4, Sf6. 14. a5!), Sf6! 14. c4, L×c6 15. d×c6, Tab8. 16. Le3, Tb4 =

På 5. e×f kan följa Sge7! 6. d4, e4! 7. Sg5, S×f5. 8. d5, e3! 9. d×c, b×c. 10. L×c6, (el. 10. S—e6, D—f6!), D—f6! 11. L×a8, L×c3† och svart vinner.

5.	— —		Lb4×c3
6.	d2×c3		— —

På 6. b×c3 har svart valet mellan bondeoffret Sge7 samt De7 i båda fallen med tillfredsställande spel. T. ex.

6. b×c3, Sge7. 7. e×f, 0—0! 8. g4, d5. 9. La3, e4. 10. L×c6, S×c6! 11. S—d4, Tfe8. 12. S×c6, b×c och svart har på grund av hoten Dh4, d4 och La6 kompensation för bonden.

eller 6. b×c3, D—e7. 7. e×f?, e4. 8. L×c6, b×c6. 9. Sd4, c5. 10. Sb5, d6. 11. Dh5†, K—d8. 12. 0—0, Sf6.

6.	— —	d7—d6

6. —, f×e4 förlorar bonde efter 7. L×c6!

7.	e4×f5	Lc8×f5
8.	Lc1—g5	Sg8—f6
9.	0—0—0	Dd8—e7!

På 9. —, 0—0? följer 10. L×c6, b×c6. 11. Dc4†, Kh8. 12. S×e5.

10.	De2—c4	Lf5—d7

Här kom bondeoffret Le6 starkt i betraktande.

11.	Th1—e1	h7—h6!
12.	Lg5—h4!	0—0—0

12. Df7 hade efter 13. S×e6!! förlorat bonde.

13.	Sf3—d4!	Sc6×d4?

Med Sc6—b8! hade svart nått sitt syfte att bevisa spelöppningens korrekthet. T. ex. 13. —, Sb8. 14. L×d7† (på 14. f4 för Lg4 samt a6 till överlägset spel) D×d7. 15. S—b5, S—c6 och svart står snarast bättre.

14.	c3×d4	Th8—e8
15.	d4×e5?	— —

Efter 15. d4—d5 hade svart fått ett tryckt spel. T. ex. 15. d5, g5. 16. Lg3, L×b5. 17. D×b5, Dd7. 18. Da5, Kb8. 19. Te3, c6 o. s. v. Med textdraget återställes jämvikten.

15.	— —	d6×c5
16.	f2—f3	— —

Även efter 16. Lg3, L×b5. 17. T×d8, T×d8. 18. D×b5, e4. 19. Da4, a6. 20. f3, e3 har svart tillräckliga försvarsresurser.

16.	— —	Ld7×b5
17.	De4×b5	Td8×d1†
18.	Te1×d1	a7—a6
19.	Db5—c4	Te8—d8
20.	Td1×d8	Kc8×d8
21.	Dc4—d3†	Kd8—e8
22.	Dd3—e2	De7—c5!
23.	Lh4—f2	Dc5—d5
24.	c2—c4	Dd5—e6
25.	b2—b3	Ke8—f7
26.	De2—e3	e5—e4
27.	Lf2—g3	e4×f3
28.	De3×f3	c7—c6
29.	Df3—f4	Kf7—g6
30.	Df4—d2	De6—f5
31.	Dd2—f4	Df5×f4

Här kom Dd3 i starkt betraktande, eftersom den naturliga risposten D—d2 ej längre var spelbar på grund av Se4, och detta drag även följt på Df2. Båda spelarna var i stark tidsnöd.

32.	Lg3×f4	Kg6—f5
33.	Lf4—d6	g7—g5
34.	Kc1—b2	Kf5—e4

Efter Sd7 hade remislutet varit klart, men även svart spelar på vinst.

35.	Ld6—f8!	Sf6—g8?

Förlustdraget. Riktigt var h6—h5. Efter 6. —, h5. 37. Le7 hade svart haft valet mellan att spela på vinst med Sf6—h7 eller remi med Ke4—f5. Kungsslutspelet efter 38. L×f6, K×f6 hade han t. o. m. stått bättre. 35. —, h5. 36. Lg7, Sh7 hade återigen fört till samma slags ställningar som i partiet men med tempovinst (jfr anmärkn. till 42. draget).

36.	Kb2—a3	Ke4—e3
37.	Ka3—b4	Ke3—f2
38.	Kb4—c5	Kf2×g2
39.	Lf8—d6	Sg8—f6

Bättre. Även Sg8—e7 förlorar t. ex. 40. L×e7, K×h2. 41. Kb6, g4. 42. K×b7, g3. 43. L—d6, K—g2. 44. K×c6, h5. 45. K7h4. 46. c5, h3. 47. c6, h2. 48. c7, h1 D×c8D = o. s. v.

40.	Ke5—b6	Sf6—e4
41.	Lf6—e5	h6—h5
42.	Kb6×b7	c6—c5

Ännu en tempoförlust men även h5—h4 förlorar t. ex. 43. K×c6, g3×h2. 46. L×h2, K×h2. 47. Kf3 och ab-bonden hindrar svart från patt.

43.	Kb7×a6	h4
44.	Ka6—b6	g4
45.	a4	g3
46.	La5×g3!	S×g3
47.	a5 och vit vann!!	

6167. SPANSKT FYRSPRINGAR-

Klubbmatch Wasa—Uppsala.

	E. Lundin.	**Sune Pettersson.**
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Sb1—c3	Sg8—f6
4.	Lf1—b5	d7—d6
5.	d2—d4	e5×d4
6.	Sf3×d4	Lc8—d7
7.	Lb5×c6	b7×c6
8.	Dd1—f3	c6—c5
9.	Sd4—f5	Ld7×f5
10.	e4×f5	— —

Aggresivare men också mera förpliktande än 10. D×f5.

10.	— —	Ta8—b8

Ytligt sett verkar detta plausibelt, då svart slipper besväras av hotet Dc6†, t. ex. varianten 10. —, Le7. 11. Dc6†, Sd7. 12. Sd5. Ändå synes det av partiets förlopp att döma som om torndraget grundlägger förlusten.

11.	0—0	Lf8—e7
12.	Df3—g3!	0—0
13.	Lc1—h6	Sf6—e8
14.	Sc3—d5	Le7—h4

Härmed hoppas svart att kunna klara situationen — det förefaller ju också som om han nu vinner ett viktigt tempo till att driva undan springaren. Vore detta riktigt skulle svart erövra bonden b2 och få klar fördel.

På genast 14. —, c6 hade följt 15. S×e7†, D×e7. 16. Tae1, Df6. 17. Lg5 jämte Le7 med kvalitetsvinst. Ställningen blir då direkt ohållbar för svart, vilket analyser utvisat.

15.	Dg3—g4	c7—c6

Ställning efter 15. —, c7—c6.

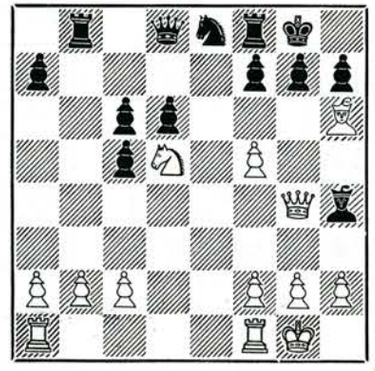

16.	Ta1—e1!	c6×d5

På 16. —, Lf6 hade följt 17. T×e8!, T×e8. 18. L×g7 etc.

17.	Te1×e8	Dd8—f6
18.	Lh6×g7!	Df6×g7

Här kommer möjligen 18. —, L×f2† i fråga, trots att vits torn lättare kommer i spel.

19.	Te8×f8†	Tb8×f8
20.	Dg4×h4	Dg7×b2
21.	Dh4—g3†	Kg8—h8
22.	Dg3×d6	— —

och vit fick vinstställning — och vann!

———

Dr M. Euwe: Strategi och taktik i schack. Dansk. Kr. 6:—.

Chernev och Harkness: En invit till schack. För nybörjare. Kr. 12:75.

Studier

Bidrag och lösningar sändas till A. WERLE, Krukmakaregatan 38, n.b.v., Stockholm 4.

391. Jindrich Fritz,
Tjeckoslovakien.
Original

3+4=7. Vinst.

392. Ragnar Boman,
Helenlund
Tillägnad SK Schackkamraterna, Solna.
Original

10+9=19. Vinst.

393. Paul Farago.
L'Echiquier de Paris, oktober 1947.

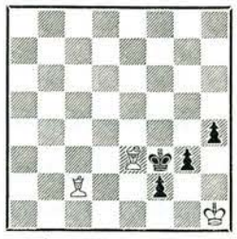

3+4=7. Remi.

Originalstudierna ingå i lösningstävlingen. Frist en månad.

TfS INTERNATIONELLA STUDIETURNERING 1950.

1:a pris.

KJELL RUNQVIST

6+8=14. Remi.

2:a pris.

A. HILDEBRAND

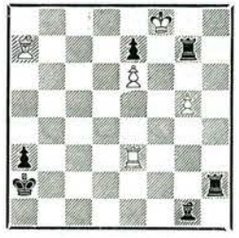

5+6=11. Remi.

1. Le1!, Sc3. 2. Td8!, T×e1†. 3. Kg2, Te2†. 4. Kg1, g2. 5. Th8†, Kg3. 6. Th3†!, remi.

1. —, Sd2. 2. T×d2!, T×e1†. 3. Kg2, T×e6. 4. Td8, Te2†. 5. Kg1, och remi som förut eller fortsatt schack.

4. —, Th6? 5. Td1! och vit vinner.

1. T×a3†, K×a3. 2. L×g1, Thh7. 3. Lc5†, Kb3. 4. L×e7!, T×e7. 5. g6!, remi.

3:E OCH 4:E PRIS DELAT.

Olaf Barda. Vit: Kd1, Da5, La1, Sg5. Svart: Kh8, Df8, Sh1. Ba2, g6, g7.

Vinst. 1. L×g7†, D×g7. 2. Dd8†, Dg8. 3. Dd4†, Dg7. 4. Dh4†, Kg8. 5. Dc4†, Kh8. 6. Dc8†, Dg8. 7. Dc3†, Dg7. 8. Dh3†, Kg8. 9. Db3†, Kh8. 10. Db8†, Dg8. 11. Db2†, Dg7. 12. Dh2†, Kg8. 13. D×a2†, Kh8. 14. Dh2†, Kg8. 15. Db8†!, Df8. 16. Db3†, Kh8. 17. Dc3†!, Dg7. 18. Dh3†, Kg8. 19. Dc8†, Df8. 20. Dc4†, Kh8. 21. Dh4†, och vinner.

17. —, Kg8. 18. Dc4, Kh8. 19. Dh4†, och vinner.

Ej 17. Dh3†?, Kg7. 18. Se6†, Kg8. Remi, ty på S×f8 följer Sf2†.

O. *Flater.* Vit: Ka5, Ld1, Sd7, Ba4. Svart: Ka8, Sd2, Ba3.

Remi. 1. Ka6, a2. 2. a5, a1D. 3. La4!, Dh1. 4. Lc6†!, D×c6†. 5. Sb6†, remi.

Tyvärr måste vi konstatera att kvaliteten på de konkurrerande studierna 1950 ej nådde upp till samma nivå som tidigare års studier haft. Särskilt att beklaga är att tvenne studier av Hildebrand föllo igenom på grund av felaktiga och oklara varianter, enär de annars placerats högt på prislistan. Detta gäller speciellt nr 351, som har ett mycket vackert idéspel.

1:a pris (Runqvist). Utan tvekan en originell studie. Innehållsrik, välkomponerad och saknar ej heller förförelser.

2:a pris (Hildebrand). Efter ett något brutalt förspel avslutas studien med en både komisk och överraskande poäng.

3:e—4:e pris (Barda och Flater). Trevligt komponerade studier över kända idéer.

Stockholm i juni 1951.

Allan Werle. *Herbert Hultberg.*

TILL STUDIE NR 352.

Henri Rinck, Studiesamling 1912: Vit: Ka7. Tb7. Sg1. Bd6. Svart: Kh5. Tc2. Ba3, a6, f5, g6. Vinst.

Denna studie publicerades, som kanske läsaren erinrar sig, med anledning av att D. Castaldi i L' Italia Scacchistica 1949 fått 1:a pris för exakt samma ställning. De båda finska studiexperterna J. Gunst och B. Breider har nu påpekat en högst överraskande sak. Nämligen att Tidskrift för Schack publicerat en annan lösning än Tijdschrift v. d. KNS (Holland), som för övrigt var min källa vad det gällde Castaldi. Den av Rinck avsedda lösningen 1. Th7†, Kg4. 2. d7, Td2. 3. Th4†, Kg3. 4. Td4, T×d4. 5. Se2†, och vinner, som också återges i Tijdschrift som Castaldis, har i TfS ersatts med 1. Sf3, a2. 2. d7, vinst. 1. —, Tc1 (c5). 2. Tb4, vinst. 1. —, Tc3 (c4 eller c6). 2. Th7†, Kg4. 3. Se5†, vinst. Och, nu kommer poängen, båda lösningarna synes enligt Gunst och Breiders undersökningar duga lika bra, ehuru den rätta är klarare. Var jag fått TfS-s ifrån kan jag icke erinra mig. Kontentan av det hela blir att Rincks studie är bilöslig. Ett ovanligt fall när det gäller denne författare. Eller finns det en hake i TfS-s lösning — eller den andra. Vad säger våra lösare?!

LÖSNINGAR, MARS-APRIL.

373. Böök. 1. *f*×*e5*†, K×e5. 2. K×c5, f4. 3. g×f4†, K×f4. 4. b4, g5. 5. h×g5, K×g5. 6. Kd4!, Kf4. 7. a4, o. s. v.

Vit får dam på b8 med schack och vinner lätt. På andra försök hinner vit upp svarts h-bonde. Ställningen, som emanerar från en analys av partiet Böök—V. Nestler spelat i nationstävlingarna i fjol, är mera att betrakta som ett exempel från praktiskt spel än som studie.

374. Kvarnhage. 1. *Kh4*, Tg2. 2. Kh3, Tg1. 3. Kh2, Tg5. 4. a7, Ta5. 5. Th6, K×f7. 6. Th8!, och vinner.

Ej 1. a7?, Ta1. 2. Th6, K×f7. 3. Th8??, Th1† o. s. v. Eller 3. Th7†, Ke6. Remi.

1. Tg6, Th1†. 2. Kg5, K×f7. 3. Tb6, Ta1. 4. Kf5, Ta5†. 5. Ke4, Ke7. 6. Th6, Kd8; Ger också endast remi.

Även 1. Th6, K×f7. 2. a7, Ta1. 3. Kh4, Kg7 är otillräckligt.

375. Hildebrand. 1. Sf3†, Ke2. 2. S×d2, Th2. 3. Lg3, L×g3. 4. Sf1, så långt ff., som nu proklamerar remi. Men 4. —, Th8 synes mig ifrågasätta riktigheten av detta. T. ex. 5. S×g3†, Kf3. 6. Sf5 (Det enda), Th5; Och springaren blir jagad på flykten och "kringränd".

KOMMENTARER.

Besvärligast för lösarna har denna gång nr 373 varit, och ingen har bemästrat den perfekt. 374 har däremot klarats bra. I 375 accepteras ominstänksamt författarens intention.

Bokpriset erhåller *Wilhelm Udén*, Svanebäcksgatan 41. Göteborg.

Problem

Bidrag och lösningar till BROR LARSSON, Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm.

9796. J. Buchwald,
U. S. A.

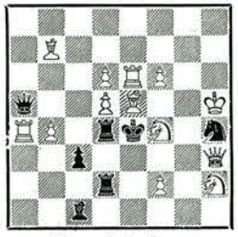

Matt i 2 drag.

9797. G. Ekestubbe,
Skurup.

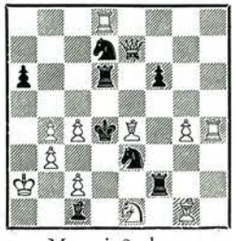

Matt i 2 drag.

9798. A. Ellerman,
Argentina.

Matt i 2 drag.

9799. K. Hasenzahl,
Tyskland.

Matt i 2 drag.

9800. J. A. W. Swane,
Nederländerna.

Matt i 2 drag.

9801. J. Zaldo,
Spanien.

Matt i 2 drag.

9802. Ö. Lindberger,
Bromma.

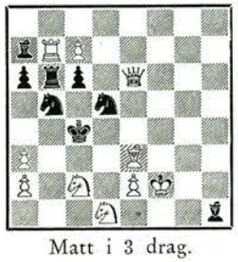

Matt i 3 drag.

9803. A. Werle,
Stockholm.

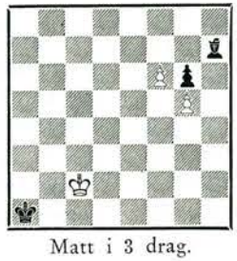

Matt i 3 drag.

9804. E. Boswell,
England.

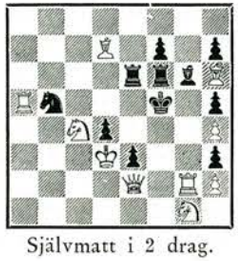

Självmatt i 2 drag.

9805. S. Limbach,
Polen.

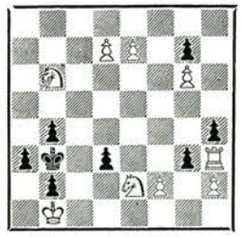

Självmatt i 3 drag.

9806. A. Karlström,
Norge.

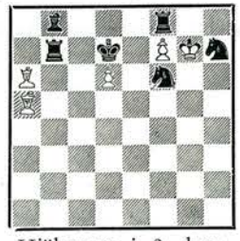

Hjälpmatt i 2 drag.

9807. I. Sztankovszky,
Ungern.

Hjälpmatt i 3 drag.

Lösningsfrist en månad.

LÖSNINGAR TILL PROBLEMEN 9773—9784 (MARS—APRIL).

9745 (Bryntse). med Le8 på g8 1. Lf1 hot 2. La6, Te5 (Tf7, Tf5, e5, Ld6, Sc2). 2. Sc8 (S×e6, Td3, Td6, Te3, Sb3). En avsevärd förbättring av ett tidigare problem med samma fängslingsidéer. *9773 (Ekestubbe).* 1. f8D. Korsschack med ff och mattförändring efter S-blockader. *9774 (Ekestubbe).* 1. Lg2. Trefaldig Rupp. Bil. 1. Df6. *9775 (Fjellström).* 1. Th5. Svart oktogon med frigörning av vit pjäs. *9776 (Larsen).* Skenspel 1. —, Sf3. 2. L×d5. Försök 1. Te6 (Tf5, T×g5, T×e3, T×d5). Sf3 (T×c2, T×g5, T×e3, Sb5). Alltså 1. Te4. *9777 (Swane).* 1. Sc5 men olöslig efter Le8. *9778 (Faleby).* 1. Sb8, T×b8 (c8, Sc—). 2. Ta1 (Sbd7, Sc6). Det valda vita materialet utnyttjas väl. *9779 (Hultberg).* 1. Lf6 hot 2. Le7, d3 (Ka5). 2. Dd4 (e×d4). Tre modellmatter. *9780 (Reinhard).* 1. Dd3, Kb4 (b4, Ld4). 2. Da3 (Dd5, e×d4). Utan större anspråk. *9781 (Pettersson).* 1. Tb7. 2. f7, Ka5 (Ka1). 3. f8D(T). Till denna trevliga miniatyr finns tyvärr en synnerligen närstående föregångare av A. Werle. *9782 (Lind).* Skenspel i A och B: 1. —, Ld1. 2. Lb2, Lc5. Lösn. A) 1. Kb2, Ld4. 2. Kb1, Ld3. B) 1. Ld2, Ld1. 2. Lb4, Lc1. Väl utnyttjade L. *9783 (Hagemann).* 1. Da1, Da4. 2. Kb1, Kb2. 3. Da2, Dd1. Bil. 1. Db1, Da5. 2. Kb3, Db4. 3. Ka2, Da4 som förf. tar bort genom att ersätta Sd7 med svart Ld6. Idéen att två långskjutande pjäser av olika färg byter plats är relativt sällsynt. *9784 (Kardos, Lindner, Sztankowszky).* 1. h1S, T×c1. 2. d1S, T×b1. 3. c1S, g6. Samtliga förvandlingar är rena tempodrag. Men originaliteten är diskutabel eftersom problemet med en liten förändring tidigare förekommit i spegelbild i Arbejder-Skak, där det emellertid var bilösligt.

Till 9773 har vi av herr F. M. Lindeberg mottagit följande problem till jämförelse. F. M. Lindeberg, N. S. 1922. Ka3, De2, Th6, La8, Sa6, c2, Ba4, f3 — Kd5, Tb7, Sb3, d8, Bd6, f5, h7. Matt i 2 drag 1. Kb2.

DOM I TIDSKRIFT FÖR SCHACKS TVÅDRAGSTURNERING 1950.

1:a pris: nr 9617 av Sven Ceder. Det utan tvekan bästa bland årets många fa-problem. Ledig och elegant utformning och med klar och redig tematik. Genom att dra undan Sc4 hotar vit att sätta matt på detta fält, vilket svart parerar genom att flytta Sd5 (antiblockad). Därvid upphäves garderna på e3 och f4, så att matt genom 2. e3 eller 2. D×f4 synes möjlig att arrangera. Lösningsmöjligheterna blir alltså 1. Sb2? (S—? 2. e3‡), Se3! 1. Sd6? (S—? 2. D×f4†) och 1. Se5! Försöket 1. Sd2? kan däremot ej betraktas som en "logisk förförelse", då det ej tar hänsyn till likgiltiga drag med Sd5. Med lösningsdraget avskäres visserligen Lb8, men samtidigt frigöres Tf6, så att dam-

matten på f4 förhindras. Problemet innehåller alltså även vit dualförhindring. Ett plus är också, att det finns en matt i utgångsställningen efter 1. —, S—. (Ja, efter mitt sätt att se saken, är det i ett fa-problem av denna typ absolut nödvändigt för att det ska bli någon mening i termen "fortsatt angrepp", som ju är detsamma som "black *correction*").

2:a pris: nr 9673 av Bertil Elmgren. En ny idé är någonting så anmärkningsvärt, att det absolut måste firas, t. ex. med ett andra pris. Här konfronteras vi med något som skulle kunna kallas för "vit Mari" eller kanske bättre "omvänd Mari", som demonstreras i förförelserna 1. Te3? Sg5! (ej Se5? 2. Te4‡) och 1. Tg3? Se5! (ej Sg5? 2. Tg4‡). I vanlig (svart?) Mari är det vit, som inte får avskära en linje, som svart just öppnat, här är det svart, som inte får avskära en av vit öppnad linje. Originellt!

3:e pris. nr 9688 av J. Hanelius. Fa i kombination med Stocchi, varvid de svarta temadragen också förekommer som parader mot de tematiska förförelserna: 1. S—? T×d4!, 1. Sc4? (T×d4? 2. Se3 ‡), S×d4! och 1. S×e4? (T×d4?. 2. Sf6‡), L×d4! Det tematiska är alltså högst beundransvärt, men utformningen har inte lyckats lika bra, särskilt Sb1 för en beklagansvärd tillvaro.

1:a hedersomn.: nr 9722 av H. Hermansson. Också ett förförelseproblem men inte med fa utan mera i "den gamla hederliga stilen". De högst olikartade svaren på svarts schackar i förspel, förförelse och lösning är problemets fylliga och originella innehåll.

2:a hedersomn.: nr 9658 av G. Latzel. Temat i detta intressanta förförelseproblem består i de absolut analoga paraderna mot de tre försöken 1. Se8?, Sd4!, 1. Sb5? Sce5! och 1. Sde4?, Sb2!, som alla tre innehåller antiblockad plus interferens, som förhindrar vit självavskärning. De båda återstående förförelserna, 1. Sh5? Td4! och 1. Se2? S×d6!, innehåller blott var sin halva av detta försvarskomplex och kunde gott ha saknats. Variantspelet är torftigt, men annat är ju knappast att vänta.

3:e hedersomn.: nr 9697 av A. Ellerman. Har vissa likheter med tredje pristagaren. Det fortsatta angreppet går här dock inte ut på att trolla fram en matt efter den svarta antiblockaden 1. —, f4, utan är "helt rätt" antingen att stoppa denna bonde eller att gardera fältet f5, vilket givetvis inte är lika underhållande. Annars är innehållet gott nog med sina båda temavarianter med preventiv fängsling och interferens genom 1. —, Se4.

Omnämnande utan rangordning har tilldelats problemen nr 9653 av Lennart Larsson, nr 9689 av O. Stocchi, nr 9699 av L. Talabér och nr 9702 av O. Strerath.

Lidingö i juni 1951.

Fr. Lindgren.
Prisdomare.

PROBLEMEN.

1:a pris.

9617. S. Ceder,
Enköping.

1. Se5.

2:a pris.

9673. B. Elmgren,
Mölnlycke.

1. Sb2.

3:e pris.

9688. J. Hannelius,
Finland.

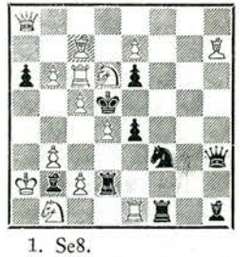

1. Se8.

Forts. å sid. 160.

Korrespondensschack

Slutspelade turneringar:

Klass I, grupp 11:

1 pris: Arne Bryntse, Stjärnhov, 5½ poäng, 2—3 pris: Eric Carlsson, Handen och Ola Eriksson, Stockholm, 3½ poäng.

Klass III, grupp 12:

Rättelse av prisförteckning publ. i föreg. nr av TfS.

1 pris. Bror Persson, Skåne-Ask, 5 poäng, 2—3 pris: Allan Norberg, Ullånger och Sven-Anton Schneider, Stockholm, 4½ pg.

Klass III, grupp 18:

1—2 pris: Eric Jönsson, Svedala och Olof Kindh, Hallsberg, 5 poäng, 3 pris: B. Erik Eriksson, Malung, 3 poäng.

AVGJORDA PARTIER:

Sverigemästerskapet 1950: 1—8, 3=4. *M/5:* 12—9, 5—13, 4—15. *M/6:* 9—4, 4—5, 4=10, 10—9, 3=10, 10—5. *M/7:* 8—7, 3—7. *I/13:* 4—3. *I/15:* 2—6. *I/16:* 5—6, 5—3, 4=5, 4—6. *I/17:* 2—3. *I/18:* 4—7, 2—7, 3—7. *II/10:* 4—5. *II/11:* 1—2, 1—5. *II/13:* 3—7, 4=7. *II/14:* 5—4, 4—3, 5—7. *II/15:* 4—5, 1—5, 3—5, 7—5, 2—7. *Rättelse:* 6=7 ej 6—7. *II/16:* 4=7. *II/17:* 7—2. *II/18:* 3—5, 1—5, 3—4. *II/19:* 4—1, 7—1, 4—5, 4=7. *II/20:* 3—2, 7—2. *III/17:* 3—7. *III/19:* 2—6, 1—5, 6—5, 3—1, 2—4. *III/20:* 6—2, 7—3, 6—1. *III/22:* 4=5. *III/23:* 7—1. *III/25:* 4—3, 4—2, 5—4. *III/27:* 4—2. *III/28:* 6—1, 5=6, 6—2. *III/29:* 5—6, 4—6, 1—2, 4—1, 1=5. *III/30:* 7—2, 3—2, 3=4. *III/31:* 1—5, 3—5, 6—5. *III/32:* 3—4, 2—4, 6—5, 6—2, 3=5, 4—5, 2—7, 1—3, 1—6. *III/33:* 3—1, 7—2, 4—5, 4=6. *III/34:* 1—4. *III/35:* 2—6, 7—2, 5=7, 7—4. *III/36:* 3—5, 2—4, 4=6. *III/37:* 4—2, 1=4, 6—2, 5—3. *III/38:* 4=5, 7—1, 4—3, 6—3. *III/39:* 7—3, 5—1, 7—4, 1—4, 7—2. *III/40:* 3—6, 3—1, 4—3, 4—5, 7—1, 4—1. *III/41:* 1—4, 6—5, 5—6, 2—4, 7—4. *III/42:* 5—3.

INTERNATIONELLT.

Lagledarens rapport.

Följande *nya resultat* rapporteras:

Olympiaden grupp 12:

Gunnar Lundh, Gävle—½—Schicketanz (Dittmar), Tyskland I.

Gunnar Lundh, Gävle—0—Ziltener, Österrike.

Sverige—Indien:

Dr Bruno Bassi, Upsala—1—M. M. Rao, Bombay.

E. Gärdéus, Sollefteå—1+1—R. B. Parelwala, Bombay.

Sverige—Kenya:

E. Karlsson, Handen—½—J. T. Savary, Mveiga.

Sverige—Österrike:

G. Eidenfeldt, Stockholm—½+½—Krapfenbauer, Wien.

Nya matcher avses startas så snart anmälningar i tillräckligt antal inkommit.

Närmast står på tapeten en match för 1, 3-klassare mot Danmark.

E. Gärdéus.

6168. SKANDINAVISKT PARTI.

(Spelat i Mästarklassen SSKK:s turneringar)

Olof Sunninger, Karlsborg.	*Elis Hugolf,* Stureby.
1. e2—e4	d7—d5
2. e4×d5	Sg8—f6

En chansrik fortsättning, ty vill vit behålla bonden, sker detta på bekostnad av utvecklingen.

3. Lf1—b5†	— —

Collijns lärobok anser denna fortsättning starkast!

3.	— —	Lc8—d7
4.	Lb5—c4	Ld7—g4
5.	f2—f3	Lg4—f5
6.	c2—c3?	— —

Originellt. Sg1—e2 är att föredra.

6.	— —	Sb8—d7
7.	Dd1—b3	Sd7—b6
8.	Lc4—b5†	Sf6—d7
9.	c3—c4	e7—e6
10.	d2—d4	e6×d5
11.	c4—c5	c7—c6
12.	c5×b6	Dd8—h4†!

Gjuter liv i spelet.

13.	g2—g3	Dh4×d4
14.	Sg1—e2	— —

Vit spelar på pjäsvinsten, (Lb5—e2, med besvärligt besvärligt spel för vit).

14.	— —	Dd4×b6
15.	Lb5—a4	Lf8—b4
16.	Lc1—d2	Sd7—c5!

Avgör omedelbart — på Db3×b4 följer Sc5—d3†.

17.	Db3—e3†	Ke8—d7
18.	0—0	Lb4×d2
19.	La4×c6†	b7×c6
20.	Sb1×d2	Th8—e8
21.	De3—f2	Te8×e2
22.	Df2×e2	Sc5—b3†

Varefter vit sportsligt och sympatiskt tackade för partiet, vilket tyvärr inte alltid sker korr.-schackspelare emellan!

(Anm. Elis Hugolf).

6169. GRÜNFELDS FÖRSVAR.

Sverigemästerskapet 1950.

H. Brynhammar, Kiruna.		*O. Smith,* Munkedal.	
1. c4,	Sf6	2. d4,	g6
3. Sf3,	Lg7	4. Sc3,	d5
5. e3,	0—0	6. Db3,	d×c4
7. L×c4,	Sbd7	8. Ld2,	Sb6
9. Le2,	Lf5	10. a4,	Tb8
11. 0—0,	Se4	12. Tfd1,	S×d2
13. T×d2,	Le6	14. Dc2,	Lc4
15. a5,	L×e2	16. a×b6,	La6
17. b×a7,	Ta8	18. b4,	c6
19. Sa4,	T×a7	20. Dc5,	Ta8
21. Sb6,	Tb8	22. Ta5,	e6
23. T5a2,	Te8	24. Se5,	Dc7
25. Tdc2,	Tbd8	26. f4	—,

En rätt så tillspetsad situation. Kanske en ställning där båda står bra men den ena bättre. Med hotet b4—b5 hängande i luften gäller det för svart att handla beslutsamt.

Ställning efter 26. f2—f4.

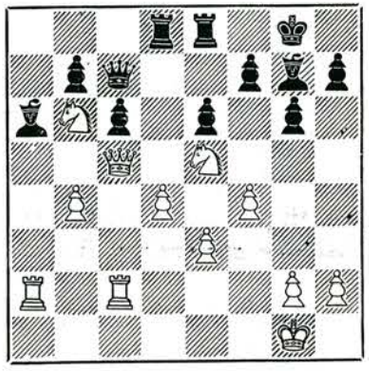

26. —,	f6	27. Sg4,	—,

27. S×c6 leder till intet efter 27. Lf8. 28. Da5, Td6. Givetvis ej 27. b5 för Lf8!

27. —,	Df7	28. Td2,	e5
29. d5,	e×f4!	30. e×f4,	Te1†
31. Kf2,	Tf1†	32. Kg3,	g5
33. d×c6,	Db3†	34. Se3,	—,

Ställning efter 34. Sg4—e3.

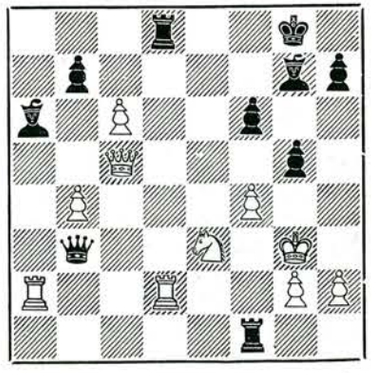

Forts. å sid. 160.

Nya A.-B. Örebro Dagblads Tryckeri, Örebro. - 1951

Engelsk notation. Englandsmatchen, som startade för en tid sedan, har berett en hel del spelare ett visst huvudbry. Den engelska notationen är svårförståelig, och engelsmännen visar sig obenägna att använda andra notationssystem. Det bästa råd jag kan ge är följande: använd själv och pressa Eder motspelare att använda ICCF:s siffersystem, vilket är lika med det svenska. En bra metod är också att på ett schackdiagram rita en pil från den ruta där pjäsen står till den ruta, dit den flyttas. Använd olika färger för Ert eget och motspelarens drag.

Många spelare har velat lära sig den engelska notationen och detta kan vara klokt med tanke på att engelska böcker och tidskrifter huvudsakligen använda densamma. Jag skall därför här göra ett försök att förklara denna notation.

1. Pjäsernas namn.

K = King = Kung
Q = Queen = Dam
R = Rook = Torn
B = Bishop = Löpare
Kt(N) = Knight = Springare
P = Pawn = Bonde
KB = Kungslöpare
QKt = Damspringare
QRP = Damtornbonde osv.
CastlesK = Kort rockad
CastlesQ = Lång rockad.

2. Brädet.

Våra bokstäver a—h för de 8 lodräta linjerna ersättas av beteckningen för den pjäs, som vid spelets början står på denna linje. Linjernas beteckning från a till h blir sålunda: QR, QKt, QB, Q, K, KB, KKt, KR.

De vågräta raderna 1—8 bibehålla vår siffernumrering men räknas från vits sida för vits drag och från svarts sida för svarts drag.

3. Dragens angivning.

Dragen betecknas genom att man anger dels vilken pjäs som flyttas och dels till vilken ruta den går. Utgångsfältet anges endast om flera pjäser av samma sort kan, gå till samma ruta. Vid slag anges vilken pjäs som flyttas och vilken pjäs som slås. Nedanstående parti klargör det hela. Partiet är det första som färdigspelats i den pågående matchen mot Indien. Kommentarerna är av dr Bassi.

SICILIANSKT PARTI.

Morragambit.

Spelat i landsmatchen Sverige—Indien 1950—1951.

Dr Bruno Bassi, Uppsala.		*M. M. Rao,* Bombay.	
1. c2—c4	c7—c5	1. P—K4	P—QB4
2. Sg1—f3	Sb8—c6	2. Kt-KB3	Kt-QB3
3. d2—d4	c5:d4	3. P—Q4	P:P
4. c2—c3	d4:c3	4. P—B3	P:P
5. Sb1:c3	d7—d6	5. Kt:P	P—Q3
6. Lf1—c4	e7—e6	6. B—QB4	P—K3
7. 0—0	Sg8—f6	7. Castles	Kt—B3
8. Lc1—g5	Lf8—e7	8. B—KKt5	B—K2
9. Dd1—e2		9. Q—K2	

Hittills identiskt med partiet Fleissing—Bauer, Wien 1889 (TfS 1949:261).

9.	a7—a6	9.	P—QR3
10. Tf1—d1	Dd8—c7	10. KR—Q1	Q—B2
11. Td1—d2	0—0	11. R—Q2	Castles
12. Ta1—d1	Tf8—d8	12. QR—Q1	R—Q1
13. Lg5:f6	g7:f6	13. B:Kt	P:B

Oväntat. Bättre var kanske 13. —, L:f6. Nu gäller det att snabbt utnyttja svagheten av den svarta kungsställningen.

14. Sf3—h4	Sc6—e5	14. Kt-KR4	Kt-K4
15. Lc4—b3	Se5—g6	15. B-Kt3	Kt-KKt3
16. Sh4—f5		16. Kt—B5	

Ett positionellt skenoffer för att kunna erövra det viktiga fältet d5.

16.	Le7—f8	16.	B—B1
17. De2—h5	e6:f5	17. Q—R5	P:Kt
18. Sc3—d5	Dc7—c5	18. Kt—Q5	Q—B4
19. Sd5:f6	Kg8—g7	19. Kt:P	K—Kt2
20. Dh5:h7†		20. Q:RP	

Ställningen liksom inbjuder till offer nr 2.

20.	Kg7:f6	20.	K:Kt
21. Dh7:f7†	Kf6-g5	21. Q:P	K—Kt4

Ej 21. —, Ke5, som efter 22. Td5 leder till matt.

22. Td2—d3	Dc5—e5	22. R—Q3	Q—K4

Om 22. —, f:e4 eller 22. —, f3 följer 23. Td5 och om 22. —, Se5 så 23. Tg3.

23. Td3-g3†	De5:g3	23. R—Kt3	Q:R
24. h2:g3	f5:e4	24. RP:Q	P:P
25. f2-f4†	Kg5-h6	25. P—B4	K—R3
26. Kg1—f2	Lf8—e7	26. K—B2	B—K2
27. Td1-h1†	Uppg.	27. R—KR1	Resigns

Ty efter 27. —, Sh4 följer 28. D:e7 och om 27. —, Lh4 s. 28. T:h4, S:h4. 29. Df6.

E. Gärdéus.

Schacklitteratur och Schackmateriel

BOOK: Schackmästaren Gösta Stoltz	häft. Kr.	12.:—
CAPABLANCA. Lärobok i schack	„	6:40
CEDER: Mattförförelseproblem	„	4:25
EUWE: Bondeslutspel o. Tornslutspel, per styck	„	3:25
„ Position- og Kombinationsspil (dansk)	„	5:—
„ Strategi och Taktik i schack (dansk)	„	6:—
„ Spelöppningsteori (ej del. 1—3 och 9) pr del	„	2.50
EUWE-KMOCH: Groningen 1946. 190 partier. 393 sid. inb.	„	16:25
ERNST GRÜNFELD: Taschenbuch der Eröffnung im Schach. Del I: Damgambit, Indiskt, Grünfeldsförsvaret m. m.	„	3:75
Internationella turneringen i Bad Gastein 1948. 187 part.	„	10:—
KMOCH: Rubinstein vinner! 100 partier inb.	„	11:25
MANDAL: Den äldre svenska schacklitteraturen	„	1:—
„ Skånes Schackförbunds minnesskrift	„	1:50
NIELSEN: Hvordan man vinder en Gevinststilling	„	6:—
„ Kan de kombinere	„	5:—
„ Kongeangrebet	„	7:—
„ Nimzowitsch, Danmarks Skaklærer	„	12:—
KURT RICHTER: Schackkavalkad del I inb.	„	6:75
„ Schackkavalkad del II inb.	„	6:75
WIGFORSS: Hur man spelar schack inb.	„	10:—
SCHACKSPEL Lyx	„	13:—
„ Hel springare, filt och bly	„	10:—
„ Hel springare, filt	„	8:25
„ Klubbmodell (fernissad trälåda)	„	5:25
SCHACKBRÄDE	„	3:—
SCHACKMATTOR 45×45 (styvt papper)	„	0:65
FICKSCHACKSPEL	„	8:50
SCHACKPROTOKOLL pr 500 st.	„	7:50
FÖRSEGLINGSKUVERT per 100 st.	„	2:—
TURNERINGSTABELLER (rondlistor) 6—8—10 spelare, per st.	„	0:03
„ „ 12—14—16 spelare, per st.	„	0:06

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Drottninggatan 29 C - Stockholm

Postgiro 3973

Nya A.-B. Örebro Dagblads Tryckeri 1951.

Pris kr. 1:50